

SPIS TREŚCI:

1.	Wprowadzenie.	2	
1.1.	Podstawy formalne opracowania.	2	
1.2.	Podstawy prawne opracowania.	2	
1.3.	Cel i zawartość opracowania.	4	
1.4.	Powiązania z innymi dokumentami.	7	
2.	Materiały wejściowe.	8	
3.	Charakterystyka terenu.	10	
3.1.	Ogólna charakterystyka środowiska.	10	
3.2.	Stan istniejący środowiska w obszarze planistycznym.	15	
3.3.	Potencjalne zmiany przy braku realizacji dokumentu planistycznego.	26	
3.4.	Stan istniejący środowiska w obszarze znaczącego oddziaływania.	27	
4.	Charakterystyka ustaleń studium.	28	
4.1.	Materiały planistyczne – graficzne.	28	
4.2.	Ustalenia istotne z punktu widzenia ochrony środowiska.	28	
5.	Istotne problemy ochrony środowiska.	30	
5.1.	Istniejące elementy i obszary chronione.	31	
5.2.	Cele ochrony środowiska.	37	
6.	Prognoza oddziaływania na środowisko.	38	
6.1.	Metodyka prognozy.	39	
6.2.	Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko.	41	
	6.2.1.	Oddziaływanie na obszary Natura 2000.	41
	6.2.2.	Oddziaływanie na środowisko.	41
	6.2.2.1.	Różnorodność biologiczna.	42
	6.2.2.2.	Człowiek.	42
	6.2.2.3.	Zwierzęta.	43
	6.2.2.4.	Rośliny.	45
	6.2.2.5.	Woda.	45
	6.2.2.6.	Powietrze.	46
	6.2.2.7.	Powierzchnia ziemi.	47
	6.2.2.8.	Krajobraz.	48
	6.2.2.9.	Klimat.	48
	6.2.2.10.	Zasoby naturalne.	49
	6.2.2.11.	Zabytki.	49
	6.2.2.12.	Dobra materialne.	49
	6.3.	Rozwiązania zapobiegawcze i ograniczające negatywne skutki.	49
	6.4.	Rozwiązania alternatywne w obszarach Natura 2000.	50
	6.5.	Propozycje analizy skutków realizacji postanowień studium.	51
	6.6.	Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu.	52
7.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym.	52	
8.	Załącznik graficzny.	53	

1. Wprowadzenie.

1.1. Podstawy formalne opracowania.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie – zakres przestrzenny obszarów planistycznych zgodnie z załącznikiem graficznym do uchwały Rady Miejskiej w Strzelcach Krajeńskich w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie

Organem opracowującym zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie jest Burmistrz Strzelec Krajeńskich. Urząd Miejski znajduje się przy Al. Wolności 48 (kod pocztowy: 66 – 500 Strzelce Krajeńskie).

Autorem dokumentacji przedplanistycznej, planistycznej i przedmiotowego projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie jest Przedsiębiorstwo Projektowo – Usługowe „SYSTEM A” Antoni Przybylski z siedzibą w Gorzowie Wlkp. przy ul. Gen. W. Andersa 14/4 (kod pocztowy: 66 – 400 Gorzów Wlkp.).

Prognozę oddziaływania na środowisko opracował zespół projektowy Pracowni Wielobranżowej „VERSO” z siedzibą w Gorzowie Wlkp., przy ul. Sportowej 5/25 (kod pocztowy: 66 – 400 Gorzów Wlkp.).

1.2. Podstawy prawne opracowania.

Podstawy prawne niniejszego opracowania zawarte są w licznych i różnych dokumentach prawnych.

Ustawy i konwencje:

- Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska) (Dz. U. z 1996r. Nr 58, poz. 263, 264),
- Ustawa z dnia 28 września 1991 o lasach (Dz. U z 2005r. Nr 45, poz. 435 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 16, poz. 78 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 31 sierpnia 1995r. o ratyfikacji Konwencji o różnorodności biologicznej (Dz. U. z 1995r. Nr 58, poz. 565),
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2003r. Nr 106, poz. 1002 ze zmianami),
- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 6 lipca 2001r. o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju (Dz. U. Nr 97, poz. 1051),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003r. Nr 80, poz. 717 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r., o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004r. Nr 92, poz. 880 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. nr 199, poz. 1227).

Rozporządzenia:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004r. w sprawie gatunków roślin dziko występujących roślin objętych ochroną (Dz. U. Nr 168, poz. 1764),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2004r. Nr 229, poz. 2313),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną (Dz. U. Nr 220, poz. 2237),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 maja 2005 r. w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (Dz. U. 2005 nr 94 poz. 795),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięć do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 158, poz. 1105),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 05 września 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2007r. Nr 179, poz. 1275),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 198, poz. 1226).

Rozporządzenia Wojewody Lubuskiego:

- Rozporządzenie nr 3 Wojewody Lubuskiego z dnia 17 lutego 2005r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Województwa Lubuskiego z 2005r. Nr 9, poz. 172),
- Rozporządzenie nr 52 Wojewody Lubuskiego z dnia 20 lipca 2006r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Województwa Lubuskiego z 2006r. Nr 54, poz. 1189),
- Rozporządzenie Nr 24 Wojewody Lubuskiego z dnia 09 września 2008r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Województwa Lubuskiego z 2008r. Nr 91, poz. 1373),
- Rozporządzenie Nr 26 Wojewody Lubuskiego z dnia 10 listopada 2008r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów chronionego krajobrazu.

Uchwały Rady Miejskiej w Strzelcach Krajeńskich:

- Uchwała Nr XIII/110/99 Rady Miejskiej w Strzelcach Kraj. z dnia 22 grudnia 1999r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie
- Uchwałą nr XXXV/212/2005 Rady Miejskiej w Strzelcach Krajeńskich z dnia 30 listopada 2005 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce Krajeńskie w zakresie problematyki związanej z gospodarką i zaopatrzeniem w odnawialną energię elektryczną.

- Uchwała nr XVII/103/07 Rady Miejskiej w Strzelcach Krajeńskich z dnia 28 listopada 2007 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie.
- Uchwała Nr XXIX/196/08 Rady Miejskiej w Strzelcach Krajeńskich z dnia 28 sierpnia 2008r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie.

1.3. Cel i zawartość opracowania.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. Nr 199, poz. 1227) prognoza oddziaływania na środowisko do przedmiotowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie jest elementem procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wykonywanej dla tego właśnie dokumentu planistycznego. Wynika to z art. 46, punkt 1 w/w ustawy. Ponadto organ opracowujący projekt dokumentu, który jest przedmiotem postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko ma obowiązek uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko z właściwym regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz właściwym Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym (art. 53 oraz art. 58, punkt 2). Głównym celem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest jej dołączenie, do projektu zmiany studium, jako dokumentu identyfikującego prognozowane oddziaływanie na środowisko, podczas poddania projektu planu opiniowaniu przez właściwe organy (art. 54, ustęp 1) oraz podczas wyłożenia do publicznego wglądu w celu umożliwienia zapoznania się społeczeństwa z dokumentem planistycznym oraz wniesienia uwag i wniosków (art. 54, ustęp 2).

Zgodnie z art. 51 ustęp 2 cytowanej wyżej ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko zawiera informacje o zawartości, głównych celach przedmiotowego projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami (punkt 1 a). Prognoza informuje również o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy (punkt 1 b), zawiera również propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz częstotliwości jej przeprowadzenia (punkt 1 c). Prognoza informuje także o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko (punkt 1 d). Jako element końcowy, prognoza zawiera streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym (punkt 1 e).

Zapisy w art. 51 ustęp 2, punkt 2 ustawy wymagają, aby prognoza określała, analizowała i oceniała:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody,

- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne – z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Cytowana ustawa wymaga aby prognoza przedstawiała:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru (art. 51 ustęp 2, punkt 3a),
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy (art. 51 ustęp 2, punkt 3b).

Art. 52 ustęp 1 wskazuje na to, aby informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

Zgodnie z art. 52 ustęp 2 w prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnia się informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

Zawartość projektowanego dokumentu.

Przedmiotowa zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie będąca przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko, poza tzw. formalno – prawną dokumentacją planistyczną, składa się z dwóch zasadniczych części:

- tekstu projektu uchwały Rady Miejskiej w Strzelcach Krajeńskich w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie (tekst jednolity zmiany studium) oraz
- rysunku zmiany studium w postaci załącznika graficznego nr 2 do projektu uchwały (rysunek jednolity zmiany studium), w skali 1:25.000 (dla celów opiniowania pomniejszonego do formatu A3 i A4) pod tytułem: Załącznik nr 2. Miasto i Gmina

Strzelce Krajeńskie. Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

Projekt zmiany studium (tekst jednolity zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie) zawiera następujące elementy składowe, które uległy zmianie lub podlegały uzupełnieniu:

- A. Ogólna charakterystyka siłowni wiatrowych i ich wpływ na środowisko.
- B. Przewidywane oddziaływanie siłowni wiatrowych zlokalizowanych w gminie Strzelce Krajeńskie w rejonie Bobrówka, Bronowic, Lipich Gór, Lubicza i Sokółka na środowisko i zasoby przyrodnicze.
- C. Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

I. Część ogólna.

1.1. Podstawy formalno – prawne opracowania.

1.2. Cele zmiany studium.

1.3. Studium, a system regulacji dotyczących rozwoju i zagospodarowania przestrzennego.

II. Lokalne uwarunkowania rozwoju i zagospodarowania przestrzennego.

4.1. Wartości i walory środowiska przyrodniczego.

III. Uwarunkowania ponadlokalne polityki przestrzennej gminy.

4.4. System elektroenergetyczny.

IV. Polityka przestrzenna.

1.4. Zarys polityki w sferze gospodarczej.

1.5. Zarys polityki w sferze społecznej.

3.2. Cele strategiczne rozwoju przestrzennego.

3.4. Obszary strategiczne polityki przestrzennej i kierunki ich zagospodarowania.

4.2. Lokalne wartości środowiska przyrodniczego.

4.3. Obszary rozwoju i restrukturyzacji.

4.4. Obszary utrzymania istniejącego zagospodarowania.

4.5. Zagospodarowanie ośrodków rozwoju.

4.6. Zasady lokalizacji zabudowy i zagospodarowania.

5.2. System transportu kolejowego.

5.4. Zaopatrzenie w wodę.

5.6. Neutralizacja i utylizacja stałych odpadów.

5.7. Zaopatrzenie w energię.

6.3. Obszary dla których opracowanie mpzp. jest proponowane ze względu na uwarunkowania społeczno – ekonomiczne.

6.4. Decyzje o ustalaniu lokalizacji inwestycji celu publicznego i decyzje o warunkach zabudowy (po utracie mocy mpzp. uchwalonych przed 1995r. i braku nowych planów miejscowych).

Projekt zmiany studium (rysunek jednolity zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie) zawiera następujące elementy składowe, które uległy zmianie lub podlegały uzupełnieniu:

- Granice obszarów objętych planami miejscowymi – tereny lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz ze strefą oddziaływania.
- Granice obszarów objętych planami miejscowymi.
- Wariantowy przebieg obwodnicy.
- Obszar zabudowy o wiodącej funkcji mieszkaniowo – usługowej.
- Obszar zabudowy o wiodącej funkcji wytwórczo – usługowej.

- Obszar zabudowy o wiodącej funkcji wytwórczo – usługowej z dopuszczeniem mieszkalnictwa.

Cel projektowanego dokumentu:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie zgodnie z art. 9.1. ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest podstawowym instrumentem realizacji polityki przestrzennej na obszarze gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z Uchwałą Nr XXIX/196/08 Rady Miejskiej w Strzelcach Krajeńskich z dnia 28 sierpnia 2008r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie uwzględniono uwarunkowania wynikające w szczególności z:

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
- stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;
- stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
- stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia;
- zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;
- potrzeb i możliwości rozwoju gminy;
- stanu prawnego gruntów;
- występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;
- stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;
- zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Stosownie do w/w uchwały skorygowano obowiązujące kierunki zagospodarowania przestrzennego i przeznaczenie terenów w taki sposób, żeby określić w oparciu o lokalne uwarunkowania, zgłoszone wnioski organów i instytucji, oraz przepisy odrębne – przeznaczenie, ograniczenia i zasady lokalizacji wyznaczonych obszarów pod usytuowanie m. in. elektrowni wiatrowych czy przebiegu obwodnicy miasta Strzelce Krajeńskie (zmiana Studium pokazuje dodatkowo także przebieg projektowanej obwodnicy Strzelec Krajeńskich w dwóch wariantach przebiegu oraz odcinek wspólny jej przebiegu dla obu tych wariantów).

1.4. Powiązania z innymi dokumentami.

Dokumenty powiązane wyższego rzędu (o większym stopniu ogólności).

Przed podjęciem uchwały o przystąpieniu do sporządzenia analizowanego projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie, zgodnie z art. 14 ustęp 5 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003r. Nr 80, poz. 717 ze zmianami), Burmistrz Strzelec Krajeńskich dokonał analizy zasadności przystąpienia do sporządzenia zmiany studium i stopnia zgodności przewidywanych rozwiązań z ustaleniami Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego oraz Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego

Oba te dokumenty zostały przyjęte i zatwierdzone Uchwałą Sejmiku Województwa Lubuskiego odpowiednio Nr XXXVII/260/2005 z dnia 19 grudnia 2005r. i Nr XXXVII/272/2002 z dnia 02 października 2002r. Ponadto, bardzo ważne przesłanki do Zmiany Studium płyną również z Programu Ochrony Środowiska na lata 2003 – 2010 dla Województwa Lubuskiego wraz z Planem Gospodarki Odpadami na lata 2003 – 2010 dla Województwa Lubuskiego (Uchwała Nr XI/78/2003 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 października 2003r.). W chwili obecnej trwają prace nad nowelizacją Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego.

W trakcie procesu uzgadniania przedmiotowej zmiany studium uzyskano decyzje o zgodności proponowanej zmiany studium z zadaniami rządowymi realizowanymi na szczeblu kraju i województwa (uzgodnienie z Wojewodą Lubuskim z siedzibą w Gorzowie Wlkp.) oraz z zadaniami samorządowymi na szczeblu wojewódzkim (uzgodnienie z Marszałkiem Województwa Lubuskiego z siedzibą w Zielonej Górze).

Dokumenty powiązane tego samego rzędu.

Przedmiotowy projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie jest drugą dokonaną zmianą istniejącego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie opracowanego przez zespół autorski Biura Planowania Przestrzennego Sp. z o. o. z siedzibą w Gorzowie Wlkp.

Pierwotna wersja studium została zaopiniowana przez wszystkie sąsiadujące z gminą Strzelce Krajeńskie gminy. Podobnie, opracowana zmiana studium uzyskała obecnie pozytywne opinie sąsiadujących jednostek administracyjnych, a tym samym stwierdzono zgodność ze strukturą funkcjonalno – przestrzenną gmin ościennych, co oznacza zgodność z ustaleniami studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego tych gmin oraz z wprowadzanymi zmianami w tych dokumentach planistycznych.

Dokumenty powiązane niższego rzędu (o charakterze bardziej szczegółowym).

Opracowana zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie będzie merytoryczną i formalno – prawną podstawą do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących tereny lokalizacji elektrowni wiatrowych, przebieg obwodnicy miasta oraz tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej, wytwórczo – usługowej oraz wytwórczo – usługowej z dopuszczeniem mieszkalnictwa. Wszelkie ustalenia tych dokumentów (miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) i dalsze działania związane z lokalizacją i realizacją poszczególnych przedsięwzięć w obszarach planistycznych, w tym zabudowy, muszą być zgodne z zapisami studium.

2. Materiały wejściowe.

Punktem wyjścia do sporządzenia Prognozy wpływu na środowisko był projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie składający się z:

- części tekstowej (projekt tekstu jednolitego zmiany studium) zawierającej cztery główne działy:
 - Część ogólna.
 - Lokalne uwarunkowania rozwoju i zagospodarowania przestrzennego.

- Uwarunkowania ponadlokalne polityki przestrzennej gminy.
 - Polityka przestrzenna.
- części graficznej jeden załącznik graficzny w skali 1:25.000 – do celów opiniowania i uzgodnień rysunek w formacie A3 i A4 w wersji kolorowej): Miasto i Gmina Strzelce Krajeńskie. Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

Poza tym, do głównych materiałów mających istotne znaczenie dla niniejszej prognozy należy „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe” sporządzone specjalnie na potrzeby tej konkretnej zmiany studium oraz pierwotne „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie”.

Przy opracowaniu Prognozy wykorzystano również inne podstawowe materiały merytoryczne oraz specjalistyczne, a w szczególności:

- Atlas Hydrograficzny w skali 1:200 000,
- branżowe materiały archiwalne Urzędu Miejskiego w Strzelcach Krajeńskich,
- Fizjografia ogólna miasta Strzelce Krajeńskie,
- Fizjografia szczegółowa i rewaloryzacji miasta Strzelce Krajeńskie,
- Geografia regionalna Polski. Jerzy Kondracki PWN, Warszawa 2001 r.
- mapy geologiczne i hydrologiczne w różnych skalach,
- materiały archiwalne autorów opracowania,
- materiały archiwalne Biura Planowania Przestrzennego Sp. z o. o. z siedzibą w Gorzowie Wlkp.,
- materiały z wizji terenowej oraz inwentaryzacji szczegółowej,
- Opracowanie ekofizjograficzne dla części obszaru gminy Strzelce Krajeńskie, wykonane przez firmę EMPEKO z Poznania,
- Opracowanie ekofizjograficzne do mpzp. miasta Strzelce Krajeńskie – rejon ulic: Przemysłowej i Jedności Robotniczej, wykonane przez P.W. ANT, Gorzów Wlkp.,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego,
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce Krajeńskie, woj. lubuskie dla lokalizacji Parku Siłowni Wiatrowych „Strzelce Krajeńskie” w obrębach: Sokółsko, Lubicz, Bronowice, Lipie Góry,
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Strzelce Krajeńskie – rejon ulic: Przemysłowej i Jedności Robotniczej, wykonane przez P.W. ANT, Gorzów Wlkp.
- Program Ochrony Środowiska i Gospodarki Odpadami Województwa Lubuskiego,
- Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie – wersja pierwotna,
- Stan środowiska w województwie lubuskim w 2007r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Zielona Góra – Gorzów Wlkp. 2008,
- Wnioski do zmiany studium, które wpłynęły do Urzędu Miejskiego w Strzelcach Krajeńskich po ukazaniu się w prasie komunikatu o przystąpieniu do opracowania tego dokumentu planistycznego,

- Wstępna inwentaryzacja terenowa środowiska przyrodniczego obszaru planowanej lokalizacji farmy elektrowni wiatrowych w rejonie Tucznia gmina Strzelce Krajeńskie. EPA, Szczecin.

3. Charakterystyka terenu.

Miasto i gmina Strzelce Krajeńskie położone są w północno – wschodniej części województwa lubuskiego, w powiecie strzelecko – drezdeneckim. Gmina Strzelce Krajeńskie graniczy z gminami: Pełczyce, Krzęcin i Bierzwnik (powiat choszczeński, województwo zachodniopomorskie); Dobiegniew, Stare Kurowo, Zwierzyn (powiat strzelecko – drezdenecki); Santok i Kłodawa (powiat gorzowski).

Miasto i gmina Strzelce Krajeńskie należy do największych gmin województwa lubuskiego. Zajmuje powierzchnię 31 857 ha, z czego 473 ha przypada na obszar miejski, a 31 384 ha – obszary wiejskie (wg danych ewidencji gruntów Starostwa Powiatowego). Pod tym względem gmina lokuje się na 3 miejscu wśród gmin powiatu, powierzchnia gminy stanowi 25,52 % jego powierzchni. Teren ten zamieszkuje 17 799 mieszkańców, z czego 10 371 na obszarze miasta. Najważniejszymi szlakami komunikacyjnymi są droga krajowa 22 i wojewódzka nr 156.

Rozpoznanie i charakterystykę stanu oraz funkcjonowania środowiska wykonano na dwóch zróżnicowanych poziomach szczegółowości: na poziomie ogólnym (w skali powiatu i regionu) oraz na poziomie szczegółowym, bezpośrednio związanym z obszarami będącymi przedmiotem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (w skali obrębów geodezyjnych i ich najbliższego otoczenia).

3.1. Ogólna charakterystyka środowiska.

Istota i charakter przyrodniczy obszaru jest uzależniony od położenia w obrębie wielkich systemów przyrodniczych. Konsekwencją zróżnicowania makroregionalnego środowiska jest jego zróżnicowanie regionalne i lokalne. To, jaką rolę pełni analizowany w niniejszym opracowaniu obszar i jakie ma znaczenie sam dla siebie oraz dla bliższego i dalszego otoczenia, zależy od jego położenia i roli w systemie przyrodniczym wyższego rzędu. Aby zrozumieć charakter badanego obszaru i jego rolę w przyrodniczym układzie funkcjonalno – przestrzennym, trzeba choćby pokrótce zapoznać się z zewnętrznymi uwarunkowaniami jego funkcjonowania.

Zgodnie z podziałem Polski na jednostki fizyczno – geograficzne w europejskim układzie dziesiętnym (wg J. Kondrackiego i A. Richlinga) obszar gminy należy do prowincji Niż Środkowoeuropejski (kod 31), podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie (314/316). Gmina położona jest na skraju dwóch makroregionów: Pojezierza Południowopomorskiego (314.6 – 7) i Pradoliny Toruńsko – Eberswaldzkiej (315.3). W dalszej klasyfikacji regionalnej teren gminy leży w obszarze dwóch mezoregionów: Pojezierza Dobiegniewskiego (314.62) – obejmującego większą część gminy oraz Kotliny Gorzowskiej (315.33) – południowa część gminy. Położenie fizyczno – geograficzne gminy wpłynęło na urozmaicenie jej rzeźby terenu. Przez gminę przebiega pasmo moren czołowych, ukształtowanych przez zlodowacenie bałtyckie, leżących pomiędzy dwoma pasmami równin

sandrowych (sąsiednich mezoregionów). W dalszej konsekwencji wpłynęło to na bogactwo jezior na terenie gminy oraz znaczną lesistość.

Niż Środkowoeuropejski (31) rozciąga się od delty Skaldy, Mozy i Renu na zachodzie poza dolną i środkową Wisłę na wschodzie. Teren ten tylko w nielicznych miejscach przekracza wysokość 300 m npm., a najwyższym miejscu osiąga 329m npm. (Wieżyca na Pojezierzu Kaszubskim). Na powierzchni zalegają czwartorzędowe piaski, gliny i ropy, osadzone w czasie kilkakrotnego nasuwania się i zanikania czasy lodowcowej. Klimatycznie Niż Środkowoeuropejski znajduje się pod przeważającym wpływem oceanicznych mas powietrza.

Pojezierza Południowobałtyckie (314/316). Cechą specyficzną podprovincji Pojezierzy Południowobałtyckich jest występowanie krajobrazów młodoglacjalnych z dużą liczbą zagłębień bezodpływowych i jezior związanych z procesem zanikania lodu lodowcowego, zagrzebanego w materiale morenowym lub lodowcowo – rzeczonym, przy czym rozróżnia się pagórkowate wysoczyzny morenowe i równiny sandrowe.

Pojezierze Południowopomorskie (314.6 – 7) obejmuje terytoria pomiędzy morenami fazy pomorskiej na północy, Pradolina Toruńsko – Eberswaldzką na południu, doliną Odry na zachodzie i doliną Wisły na wschodzie, na szlaku odpływu lodowcowo – rzeczno, który spowodował powstanie rozległych piaszczystych równin (sandrów) w dorzeczu dopływów Noteci – Drawy i Gwdy oraz dopływów Wisły – Brdy i Wdy. Pomiedzy dolinami tych rzek występują wysoczyzny ze wzgórzami morenowymi z okresu recesji fazy poznańskiej i podfazy krajeńskiej. Zarówno na wysoczyznach morenowych, jak i na sandrach występują liczne jeziora wytopiskowe.

Pojezierze Dobiegniewskie (314.62) znajduje się między dwiema równinami sandrowymi: Gorzowską na zachodzie i Drawską na wschodzie, na północy graniczy z Pojezierzem Choszczeńskim, na południu z Kotliną Gorzowską w pradolinie i zajmuje powierzchnię około 580 km². Na południowy – zachód i południe od Dobiegniewa zaznacza się pasmo moren czołowych subfazy krajeńskiej, poprzedzającej fazę pomorską zlodowacenia wiślańskiego. Moreny te przekraczają wysokość 100 m npm. (kulminacja 118 m npm.). W regionie znajduje się około 100 jezior o powierzchni ponad 1 ha. Region jest w znacznej części lesisty. Pola uprawne występują wokół miast Strzelce Krajeńskie i Dobiegniew, położonych przy szosie z Wałcza do Gorzowa Wlkp.

Pradolina Toruńsko – Eberswaldzka (315.3) przedstawia rozległą formę wklęsłą, oddzielającą pojezierza pomorskie od wielkopolskich. W pomorskiej fazie zlodowacenia był to szlak odpływu wód lodowcowo – rzecznych na zachód. W strukturze pionowej występuje kilka poziomów akumulacji rzecznej, związanych z etapami kształtowania się odpływu w rytmie wahań klimatu. Występuje wyraźna różnica krajobrazowa między zatorfionymi częściami dna pradolin zajętych przez łąki a jej wyższymi terenami piaszczystymi, na których występują pola wydumowe, porośnięte borami sosnowymi. W kotlinach zachowały się formy terenu związane z wtargnięciem do istniejącej wcześniej doliny interglacjalnej lodowca, który z czasem przekształcał się w płyty martwego lodu, pozostawiając po sobie jeziora, kemy i ozy.

Kotlina Gorzowska (315.33) stanowi część Pradoliny Toruńsko – Eberswaldzkiej położoną pomiędzy ujściem Warty do Odry na zachodzie a okolicami: Obornik, Czarnkowa i Trzcianki na wschodzie. Długość kotliny wynosi 120 km, szerokość do 35 km, a powierzchnia 3.737 km². Kotlina powstała z połączenia dolin Warty i Noteci. Rzeki te łączą się w środkowej części kotliny pod Santokiem, podczas gdy w części

wschodniej dzieli je szerokie międzyczecze, zbudowane z piasków glaciofluwialnych, na powierzchni, których uformowały się wały wydymowe. Zachował się tu duży kompleks leśny, zwany Puszcą Nadnotecką.

Wg podziału zoogeograficznego Polski (A. Jakubski), teren położony jest w Krainie Południobałtyckiej i Dzielnicy Bałtyckiej. Wśród charakterystycznych dla tej Krainy zwierząt kręgowych, osiagających granice arealów na terenie Polski można wymienić m. in. ostrygojada i rybitwę popielatą – dla terenów północnych, jeża zachodniego i dropa – dla terenów środkowych. Jaszczurkę zieloną i potrzęsca – dla terenów południowych.

Wg geobotanicznego podziału Polski (W. Szafer, B. Pawłowski), teren położony jest w Państwie: Holarktyka, Obszarze: Euro – Syberyjskim, Prowincji: Środkowoeuropejskiej, Dziale Bałtyckim (A), Pododdziale: Pas Równin Przymorskich i Wysoczyzn Pomorskich (A1), w zachodniej części Krainy: Pomorski Południowy Pas Przejściowy (6) i w Okręgu: Brzeg Pradoliny Noteckiej (6a), w jego środkowej części. Dział Bałtycki zajmuje największą powierzchnię, ponieważ obejmuje cały Niż Polski oraz Wyżynę Małopolską. Pozostaje on jeszcze pod wyraźnym wpływem klimatu oceanicznego. Występuje tu znaczna ilość gatunków roślin typowych dla Europy Zachodniej, jednak ku wschodowi ilość ich wyraźnie się zmniejsza. Charakterystycznym drzewem jest buk, dąb bezszypułkowy i jawor.

Wg podziału na dzielnice rolniczo – klimatyczne (R. Gumiński), analizowany teren położony jest w Dzielnicy Bydgoskiej (VI). Obejmuje ona Pojezierze Południowopomorskie i Pradolinę Noteci – Warty (pas szerokości 50 – 70 km) a także Dolinę Dolnej Wisły. Ma ona charakter przejściowy pomiędzy chłodną i dość wilgotną Dzielnicą Pomorską a cieplejszą i suchą Dzielnicą Środkową. Dni z przymrozkami jest tutaj ponad 100. Opady wynoszą średnio rocznie ok. 550 mm, czas trwania pokrywy śnieżnej od 40 do 60 dni. Długość okresu wegetacyjnego wynosi 210 – 215 dni. Początek robót polnych przypada wcześniej niż w dzielnicach wymienionych poprzednio, a mianowicie w drugiej dekadzie marca.

Wg klasyfikacji krain agroklimatycznych (Cz. Koźmiński i K. Prawdzic), analizowany teren położony jest w Krainie II „Pojezierze Myśliborskie” (część południowo – wschodnia). Kraina stanowi pod względem morfologicznym przedłużenie Krainy I (ku wschodowi) i położona jest po północnej stronie pradolinie Noteci, obejmując tym samym północno – wschodni skraj województwa (północna część Powiatu Strzelecko – Drezdeneckiego). Ma ona gleby przeważnie silnie piaszczyste, miejscami nieco lepsze (piaski naglinowe gliniaste), które występują szczególnie w użytkowanym rolniczo rejonie Strzelce Krajeńskich. Teren Krainy II wzniesiony jest w granicach 50 do 120m, a miejscami i wyżej (do 129 m n.p.m.), klimat jest wyraźnie surowszy od klimatu Krainy I. Dowodem tego są najniższe w województwie temperatury roczne, okresów maj – lipiec i kwiecień – wrzesień, najkrótsze i najpóźniej rozpoczynające się okresy – gospodarczy, wegetacyjny, dojrzewania, oraz najdłuższe i wcześniej rozpoczynające się zimy z największą w województwie liczbą dni mroźnych i dni z pokrywą śnieżną, szczególnie we wschodniej części Krainy. Opady, zwłaszcza na obszarach położonych wyżej, są większe niż w Krainie I. Kraina II charakteryzuje się dużą częstością występowania posuch atmosferycznych podczas okresu krytycznego zbóż ozimych, co powoduje większe ryzyko ich plonowania niż w Krainie I. Również gorsze warunki wilgotnościowe są tam w lipcu (średnie niedobory wodne rzędu -3 - 5

mm). Zwiększa to ryzyko plonów ziemniaków wczesnych. W sierpniu natomiast występuje podobnie małe zróżnicowanie niedoborów wodnych (średnio -3 - -4 mm) co w Krainie I.

Na terenie gminy istnieją 3 rozpoznane i udokumentowane złoża kruszywa naturalnego. Stopień rozpoznania zasobów i stan zagospodarowania poszczególnych złóż zastawiono w poniższej tabeli.

Rodzaj kopaliny	Nazwa złoża	Zasoby w tys. t		wydobycie	stan
		geologiczne	przemysłowe		
Kruszywo naturalne	Danków *	774	-	-	R
	Przyłęg *	1616	-	-	Z
	Żabicko	5454	-	-	R

Źródło: PGI, stan na koniec 2002 roku

* - złoża zawierające piasek ze żwirem

Skróty literowe stanu zagospodarowania zasobów w wykazach złóż oznaczają:

R – złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo;

Z – złoża zaniechane;

Teren gminy znajduje się w obrębie 4 głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) o numerach: 127, 135, 136 i 138. Zbiorniki te zajmują wprawdzie niewielkie obszary na terenie gminy (na jej obrzeżach) ale stanowią bardzo istotne zasoby czerpalne. Wszystkie zbiorniki mają porowy charakter ośrodka. Zestawienie parametrów charakterystycznych dla GZWP 134 przedstawia poniższa.

Nr GZWP	Nazwa GZWP	Typ ośrodka	Wiek skał	Powierzchnia GZWP [km ²]	Średnia głębokość ujęć [m]	Zasoby dyspozycyjne [tys. m ³ /d]
127	Subzbiornik Złotów-Piła-Strzelce Krajeńskie	porowy	Tr	3876,00	100	186,00
135	Zbiornik Barlinek	porowy	Qsm	170,00	50	51,50
136	Zbiornik międzymorenowy Dobiegniew	porowy	Qm	180,00	50	51,84
138	Pradolina Toruń-Eberswalde (Noteć)	porowy	Qp	2100,00	30	400,00

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie (stan na dn. 31 stycznia 2003).

Oznaczenia wieku skał GZWP:

Q_{sm} – zbiornik czwartorzędowy sandrowy i międzymorenowy,

Q_m – zbiornik czwartorzędowy międzymorenowy,

Q_p – zbiornik czwartorzędowy pradolin,

Tr – zbiornik trzeciorzędowy.

Sieć rzeczna miasta i gminy Strzelce Krajeńskie tworzy przede wszystkim rzeka Pełcz w swoim źródłowym odcinku i jej dopływy. Podstawowe dane hydrograficzne cieków powierzchniowych przepływających przez teren gminy przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Nazwa ciek	Od km do km		Łączna długość na terenie gminy [km]	Powierzchnia zlewni [km ²]	Średnia szerokość dna [m]	Średnia głębokość [m]
1.	Gardzka Struga	0+000	2+530	2,530	3,2	0,4 - 0,6	1,5
2.	Młynówka	2+320	9+385	7,100	58,0	0,6 - 1,4	1,1
3.	Ogardna	0+000	3+000	3,000	b.d.	1,4	1,2
4.	Pelcz	5+000	26+300	21,300	184,0	2,5 - 4,0	1,5
5.	Sarbina*	3+500	7+300	3,800	15,0	b.d.	b.d.

Źródło: Powiatowy Program Ochrony Środowiska,
* - Urząd Miasta i Gminy, dane ankietowe.

Na terenie gminy znajduje się duża ilość naturalnych zbiorników wodnych. Według wykazu Starostwa Powiatowego na terenie gminy znajduje się 39 naturalnych zbiorników wodnych.

Lp.	Nazwa jeziora	Powierzchnia Ogółem [ha]	Pow. lustra wody [ha]	Charakter wód
1.	Lipiogórskie	10,05	6,37	bezodpływowe
2.	Górne (Klasztorne)	18,94	18,94	przepływowe
3.	Dolne	6,93	6,93	przepływowe
4.	Młyńskie	7,01	5,56	odpływowe
5.	Bez nazwy	2,40	2,40	bezodpływowe
6.	Bez nazwy	1,48	1,48	bezodpływowe
7.	Bez nazwy	2,69	1,30	bezodpływowe
8.	Bez nazwy	5,52	4,20	bezodpływowe
9.	Bez nazwy	3,33	2,30	bezodpływowe
10.	Danków Mały	24,58	21,14	odpływowe
11.	Danków Duży	107,00	90,20	przepływowe
12.	Bez nazwy	1,61	1,41	przepływowe
13.	Bez nazwy	2,15	1,14	odpływowe
14.	Buszów Mały	7,69	4,59	przepływowe
15.	Buszów Duży	40,26	35,06	przepływowe
16.	Buk Mały	0,78	0,81	odpływowe
17.	Buk Duży	11,86	8,46	przepływowe
18.	Mały Zieleńcin	8,08	5,67	bezodpływowe
19.	Bez nazwy	4,90	1,80	przepływowe
20.	Bez nazwy	3,19	2,43	przepływowe
21.	Bez nazwy (Brzoza)	6,80	5,80	bezodpływowe
22.	Kotarowo	7,46	5,93	bezodpływowe
23.	Świetno	7,86	7,86	bezodpływowe
24.	Buszowski Młyn	3,61	3,04	przepływowe
25.	Tuczno	18,97	1,97	bezodpływowe
26.	Młyńskie	7,70	7,05	bezodpływowe
27.	Bez nazwy	3,61	3,21	bezodpływowe
28.	Bez nazwy	2,07	1,66	bezodpływowe
29.	Lipie (63,9 % pow.)	114,56	106,93	przepływowe
30.	Pielice	8,24	6,89	bezodpływowe
31.	Bez nazwy	8,24 / 1,4 *	6,89	bezodpływowe
32.	Słowa	62,97	61,50	przepływowe
33.	Brodzisz	9,02	8,43	odpływowe
34.	Bez nazwy (Długie *)	2,20	2,20	bezodpływowe
35.	Bez nazwy	2,91	1,70	bezodpływowe
36.	Długie	24,93	24,19	bezodpływowe
37.	Rydzek Miałki	9,06	7,97	bezodpływowe
38.	Rydzek Głęboki	6,33	6,33	bezodpływowe
39.	Mokre Małe	7,04	4,35	przepływowe
Ogółem		577,19	507,50	

Źródło: Strategia zrównoważonego rozwoju powiatu strzelecko-drezdeneckiego na lata 2001-2008.
* - Wykaz jezior w gm. Strzelce Krajeńskie (z dn. 05.07.2000 r.) Starostwo Powiatowe

3.2. Stan istniejący środowiska w obszarze planistycznym.

Zgodnie z art. 51 ustęp 2, punkt 2, litera a ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko – w skrócie ustawy OOS (Dz. U. z 2008r. Nr 199, poz. 1227), prognoza oddziaływania na środowisko m. in. określa, analizuje i ocenia „istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu”.

Z uwagi na stosunkowo rozległą powierzchnię terenów będących przedmiotem zmiany studium, a także indywidualne cechy ich komponentów przyrodniczych, analizę funkcji tych terenów w środowisku przyrodniczym i ich związków z otoczeniem należy rozważać w kontekście obszarów wyznaczonych przez granice zlewni elementarnych, właściwych dla analizowanych terenów. Przy czym, do syntetycznej charakterystyki stanu środowiska w obszarach planistycznych posłużono się danymi z opracowań ekofizjograficznych wykonanych dla trzech charakterystycznych obszarów zmiany przedmiotowego Studium:

- Rejon północnej części miasta Strzelce Krajeńskie (lokalizacja przebiegu obwodnicy miasta, zabudowy mieszkaniowo – usługowej, wytwórczo – usługowej i wytwórczo – usługowej z dopuszczeniem mieszkalnictwa) – „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowo – składowych w rejonie ulicy Przemysłowej i jedności Robotniczej”, wykonane przez P. W. ANT, Gorzów Wlkp. w 2008r.
- Rejon wsi Bronowice, Lipie Góry, Lubicz i Sokółsko (lokalizacja elektrowni wiatrowych) – „Opracowanie ekofizjograficzne dla części obszaru gminy Strzelce Krajeńskie”, wykonane przez EMPEKO, Poznań, 2008r.
- Rejon wsi Tuczo (lokalizacja elektrowni wiatrowych) – „Wstępna inwentaryzacja terenowa Środowiska przyrodniczego. Obszar planowanej lokalizacji farmy elektrowni wiatrowych w rejonie Tuczo, gmina Strzelce Krajeńskie”, wykonana przez zespół projektowy z Gdańska dla firmy EPA Spółka z o.o. ze Szczecina w 2008r.

Rejon północnej części miasta Strzelce Krajeńskie.

Opracowywany fragment obszaru miasta w całości ma typowy charakter dla rozległych, falistych powierzchni wysoczyzny morenowej. Jest to fragment gliniastej wysoczyzny morenowej Pojezierza Dobiegniewskiego, który znajduje się między dwiema równinami sandrowymi: Gorzowską na zachodzie i Drawską na wschodzie. Powierzchnia analizowanego terenu powstała w fazie pomorskiej zlodowacenia bałtyckiego, a ostatecznie uformowała się w wyniku procesów peryglacialnych zachodzących u schyłku plejstocenu i na przełomie plejstocenu i holocenu. Z uwagi na charakter procesów rzeźbotwórczych, teren charakteryzuje się rzeźbą falistą o umiarkowanych deniwelacjach o niewielkich spadkach. W środkowej części analizowanego obszaru znajdują się bardzo wyraźne, kopulaste wzniesienia rozdzielone obniżeniami, które wypełniła i wypełnia akumulacja mineralno – organiczna. Geneza tego obniżenia wydaje się być złożona, jednak najczęściej mają one charakter obniżeń wytopiskowych, wypełnionych drobnym materiałem w postaci piasków gliniastych i drobnych piasków pylastych.

W obrębie analizowanego terenu widoczne są znaczne ślady przekształceń antropogenicznych (drobne wyrobiska). Zagłębienia te, w przewadze o charakterze antropogenicznym, często wypełnione są stale lub czasowo wodą.

Wśród naturalnych procesów geodynamicznych dominują procesy splotu powierzchniowego i liniowego. W głębszych partiach, w obrębie wkładek piaszczysto – żwirowych odbywa się splot podziemny wód generalnie w kierunku południowym i południowo – zachodnim, w kierunku Kotliny Gorzowskiej. Zakres przestrzenny oraz intensywność tych procesów uzależniona jest od warunków opadowych i roztopowych. Z uwagi na charakter pokrycia terenu i litologię warstw powierzchniowych, erozja wietrzna nie występuje.

Samo wykształcenie utworów podczwartorzędowych (trzeciorzędowych) ma o tyle znaczenie dla realizacji funkcji planistycznych, że związane są z nim poziomy wodonośne i główne zbiorniki wód podziemnych. Osady trzeciorzędowe, zaliczone do miocenu, reprezentują: mułki i mułki piaszczyste z wkładkami piasków, ily węgliste, piaski i piaski mułkowate z muskowitem i laminami pyłu węglowego, ily węglowe laminowane mułkami i piaskami oraz węgle brunatne mocno zasilone i zapiaszczone. Osady trzeciorzędowe mają miąższość od 1,2 do 37,0 m.

Osady plejstocenu występujące na omawianym obszarze zaliczono do zlodowaceń południowopolskich, interglacjału mazowieckiego, zlodowaceń środkowopolskich i północnopolskich. Na powierzchni analizowanego terenu osady zlodowacenia północnopolskiego są wykształcone w postaci glin zwałowych budujących wysoczyznę morenową. W otoczeniu analizowanego obszaru zalegają piaski i żwiry wodnolodowcowe budujące wysoczyznę sandrową. Utwory holoceniowe wykształcone są jako osady rezydualne z rozmycia glin zwałowych i występują w obniżeniach terenu pomiędzy pagórkami moreny falistej oraz w dnach suchych zagłębień po wyschniętych oczkach.

Pod względem geotechnicznym analizowany teren charakteryzuje się występowaniem spoistych gruntów nośnych, reprezentowanych przez gliny piaszczyste, plastyczne, o miąższości kilku metrów. W obrębie glin pojawiają się cienkie przewarstwienia piaszczyste z okresowymi sączeniami wód gruntowych. Miejscami, w ograniczonym zakresie (lokalne obniżenia terenu) powyżej plastycznych glin piaszczystych zalegają pokrywy słabo spoiste piasków gliniastych o miąższości do 2 m, a niekiedy zaglinione piaski humusowe, zawadnione. Zwierciadło wód gruntowych w takich obniżeniach może występować na głębokości 1 – 2 m ppt. W obrębie takiego obniżonego rejonu, przy posadowieniu obiektów kubaturowych i elementów infrastruktury technicznej, należy liczyć się z większą głębokością stopy fundamentowej i koniecznością odwodnienia przypowierzchniowej warstwy gruntów

Obecnie na analizowanym terenie nie jest prowadzona eksploatacja surowców mineralnych. Obszar nie znajduje się w obrębie złóż surowców mineralnych podlegających ochronie zgodnie z prawem górniczym.

Analizowany obszar planistyczny położony jest w zlewni III – go rzędu Noteć (pole 119), w zlewni III – go rzędu Noteć od Drawy do ujścia (pole 119E), w zlewni cząstkowej IV – go rzędu Kanał Rana (119E 6). Po wschodniej stronie obszaru planistycznego przebiega lokalny dział wodny dzielący zlewnie cząstkowe: IV – go rzędu Kanał Rana do Pełczy (119E 6a) oraz V – go rzędu Pełcz (119E 6b) wraz ze zlewnią cząstkową V – go rzędu Pełcz od dopływu z Jeziora Buszowskiego włącznie do dopływu (p) z jeziora Przyłęg (119E 6b2).

Na analizowanym terenie gminy przeważają kompleksy gleb klas 4 (żytni bardzo dobry) i 5 (żytni dobry), zajmujące odpowiednio 35 i 28 % gruntów ornych gminy. Są to gleby płowe i brunatne wylugowane wykształcone z piasków gliniastych. Gleby tych kompleksów występują również w centralnej części gminy, w okolicach

miejsowości: Tuczo, Żabicko, Bobrówko, Buszów, Wielisławice, Sokólsko, Brzoza, Machary, Bronowice.

Dla obszaru gminy Strzelce Krajeńskie brak jest opracowanej specjalistycznej i pełnej analizy środowiska przyrodniczego w postaci „Waloryzacji przyrodniczej”. Roślinność potencjalna analizowanego obszaru to taka roślinność jaka mogłaby się wykształcić spontanicznie, gdyby wyłączyć wszelką ingerencję człowieka na danym terenie. Roślinność potencjalną tych terenów stanowią:

- siedlisko suboceanicznych acidofilnych lasów bukowo – dębowych typu pomorskiego z dębem bezszypułkowym,
- siedlisko żyznych buczyn niżowych typu „pomorskiego”,
- siedlisko subkontynentalnych borów mieszanych dębowo – sosnowych,
- siedlisko środkowo – europejskiego grądu w postaci nizinno – wyżynnej,
- siedlisko kwaśnej buczyny sosnowej.

Roślinność rzeczywistą stanowią lasy, łąki oraz liczne zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne i obiekty zieleni urządzonej (parki zabytkowe, roślinność cmentarna).

Istotne znaczenie w przestrzeni zagospodarowania gminy mają lasy. Obszary zalesione i zakrzewione według ewidencji gruntów stanowią 37,75 % ogólnej powierzchni gminy i rozciągają się wzdłuż zachodniej i wschodniej granicy gminy (poza analizowanym obszarem), na glebach niższych klas bonitacyjnych. Panującym gatunkiem drzew jest sosna, a dalej buk i dąb. Wśród siedlisk leśnych dominuje bór mieszany świeży, bór świeży, las świeży oraz las wilgotny. Większość lasów stanowi własność państwową i znajduje się w zarządzie trzech nadleśnictw:

- Strzelce Krajeńskie,
- Smolarz,
- Bierzwnik.

Ważną rolę w systemie ekologicznym obszaru spełnia roślinność nieleśna, czyli zieleń śródpolna, zieleń parkowa oraz zieleń cmentarna. Zadrzewienia śródpolne, szczególnie o charakterze pasowym, przydrożne i przywodne pełnią rolę migracyjnych korytarzy środowiskowych, urozmaicają krajobraz gminy, podnoszą walory estetyczno – krajobrazowe oraz spełniają na obszarach użytkowanych rolniczo funkcję zabezpieczającą przed procesami erozyjnymi i stepowaniem oraz przenoszeniem biogenów z obszarów rolnych na tereny leśne i wodne. Ponadto, regulują stosunki wodne i poprawiają lokalny agroklimat oraz klimat akustyczny.

Zadrzewienia śródpolne i krzewiaste zarośla na terenie gminy porastają partie terenu nie wykorzystane rolniczo: wierzchołki wzniesień, strome skarpy, małe obniżenia wytopiskowe. Są to różne gatunkowo drzewa, w większości liściaste: brzozy, topole, wierzby, sosny, świerki i olsze.

Większość dróg jest obudowana drzewami. Dominują: lipy, klony, jesiony, topole, brzozy, w obrębie terenów zabudowanych: brzozy, jesiony, lipy, kasztanowce, dęby. Najcenniejsze obiekty objęte są ochroną pomnikową, lub jej propozycją.

Zagrożenia dla szaty roślinnej na terenie gminy wynikają głównie z przekształcania poszczególnych komponentów środowiska składających się na specyfikę warunków siedliskowych wymaganych przez poszczególne zbiorowiska roślinne. W szczególności chodzi tu o warunki glebowe, stosunki wodne oraz przekształcenia powierzchni terenu, które to zagadnienia zostały omówione w poprzednich rozdziałach. Zagrożeniem dla bioróżnorodności na poziomie florystycznym jest także niewłaściwie prowadzona gospodarka leśna i rolna, między innymi niebezpieczeństwo gwałtownego zwiększenia się populacji szkodników roślin w warunkach upraw monokulturowych.

Zasoby świata zwierzęcego można uznać za bogate. Stosunkowo liczną grupę stanowią gatunki dziko żyjących ssaków. Dla tej grupy największym zagrożeniem ich egzystencji i dalszego rozwoju są:

- przebieg przez ekosystemy leśne ciągów komunikacyjnych, stanowiących bariery dla przemieszczania się zwierzyzny,
- zanieczyszczenie powietrza i wód, ze szczególnym uwzględnieniem środków ochrony roślin, metali ciężkich, i innymi trudno wydalanymi z organizmu substancjami ulegającymi kumulacji w organizmie,
- kłusownictwo – mogące przyczynić się do niekontrolowanego (gwałtownego) zmniejszenia się populacji poszczególnych gatunków.

Dla urozmaiconej i licznie reprezentowanej grupy ptaków, żerujących i gniazdujących na analizowanym terenie, a także dla gatunków gadów takich jak padalce, zaskrońce, jaszczurki i zwinki, a także płazów (żab, ropuch, rzekotek, traszek, kumaków), występujących na omawianym obszarze poważnym zagrożeniem są:

- zanieczyszczenia wód powierzchniowych – brak skanalizowania, oraz dzikie wysypiska,
- zmienności i niedobory stanu wód,
- chemizacja rolnictwa.

Teren miasta i gminy Strzelce Krajeńskie nie wykazuje znacznych dysproporcji w lokalnych warunkach klimatycznych. Pewne różnice klimatyczne zaznaczają się okresowo na terenach wysoczyznowych i w okolicach jezior. W rejonie rynien subglacialnych okresowo zalegają chłodniejsze masy powietrza o zwiększonej wilgotności oraz częściej występują przygruntowe przymrozki. Rynny subglacialne pełnią okresowo rolę korytarzy umożliwiających spływ chłodnego powietrza.

Zjawiska podwyższonej wilgotności powietrza oraz większej częstotliwości występowania mgieł i zamglań towarzyszą również płytko występującym wodom gruntowym, podmokłościom, stawom i mniejszym jeziorom.

Pewien swoisty mikroklimat wprowadzają również zbiorowiska leśne. Cechuje je większa wilgotność powietrza, zacisza, zacienienie. Wpływają łagodząco na dobowe i roczne wahania temperatur.

Rejon wsi Bronowice, Lipie Góry, Lubicz i Sokółsko.

Opisywany teren tworzy wysoczyzna polodowcowa o deniwelacjach dochodzących do 20-25 metrów. Wznosi się od około 70 m n.p.m. w Strzelcach Krajeńskich do 108,9 m n.p.m. pod Lubiczem. Nachylenia powierzchni wysoczyzny są niewielkie i nie przekraczają 5°. Łądolód, który pozostawił tu gliny zwałowe o średniej miąższości około 10 m, wkroczył na bardzo urozmaicony morfologicznie obszar sandrowy z dużą ilością różnej wielkości brył martwego lodu, pokryty gęstą siecią rynien subglacialnych i porozcinany dolinami wód roztopowych. Skutkiem tego powierzchnia współczesnej wysoczyzny jest nierówna i powtarzająca relief podłoża. Występują na niej liczne obniżenia i zagłębienia z płytko położonym poziomem wód gruntowych. Typ krajobrazu pagórkowaty.

Na większości powierzchni terenu objętego opracowaniem występują gleby chronione, głównie klas III i IVa. Dominują gleby brunatne kompleksów pszennego dobrego i żytniego dobrego i bardzo dobrego. Pod kompleksami leśnymi znajdują się gleby pseudobielicowe.

Wyniki badań geochemicznych gleb wskazują na stężenia niższe lub zbliżone do wartości przeciętnych w glebach Polski. Pod względem zawartości metali wszystkie

badane próbki spełniają warunki klasyfikacji do grupy A. Wartości promieniowania gamma wahają się w przedziale od około 20 do około 45 nGy/h. Przeciętnie wartość ta wynosi około 35 nGy/h i jest zbliżona do średniej dla obszaru Polski wynoszącej 34,2 nGy/h. Stężenia radionuklidów poczynobylskiego cezu są charakterystyczne dla obszarów bardzo słabo zanieczyszczonych, wahając się od około 0,3 do około 3,5 kBq/m².

Cały obszar objęty opracowaniem pokrywają utwory czwartorzędowe. Wykonany w Strzelcach Krajeńskich otwór wiertniczy o głębokości 4700 m (IG-1) pozwolił na stwierdzenie: utworów permu – czerwonego spągowca na głębokości 4032 m. Są to skały wulkaniczne oraz zlepieńce. Na nich osadziły się utwory cechsztyńskie: sole i anhydryty (2935 – 4032 m). Wyżej leżą miększe utwory triasu (1485 – 2935 m), reprezentowane przez wapienie, margle, mułowce i iłowce. Powyżej stwierdzono utwory jurajskie: piaskowce, mułowce i iłowce jury dolnej i środkowej (1050 – 1485 m) oraz wapienie jury górnej (986 – 1050 m). Na utworach jurajskich zalegają wapienie i margle kredy górnej (235 – 986 m).

Z utworów kenozoicznych w sposób wiarygodny rozpoznane zostały tylko osady miocenu (neogenu) reprezentowane przez: mułki, mułki piaszczyste, piaski, ily, węgiel brunatny. Utwory te mają miąższość od około 136 do ponad 180 m.

Utwory czwartorzędowe przykrywają utwory miocenu. Miąższość osadów czwartorzędowych jest zmienna i wynosi od 48 do 177 m.

Plejstocen reprezentowany jest przez osady zlodowceń południowopolskich, interglacjału mazowieckiego, zlodowceń środkowopolskich i północnopolskich. Do osadów zlodowceń południowopolskich zaliczają się gliny zwałowe, mułki oraz piaski pylaste. Osady interglacjału mazowieckiego wydzielono w oparciu o dane z otworów wiertniczych oddalonych od obszaru objętego opracowaniem o 10 km. Tworzą je osady rzeczne: piaski drobnoziarniste, piaski pylaste, mułki, miejscami z liczną frakcją żwirową oraz fragmentami zwęglonego drewna. Utwory te wypełniają formy typu dolinnego. Osady zlodowceń środkowopolskich reprezentowane są przez piaski i żwiry wodnolodowcowe oraz gliny zwałowe. Osady zlodowacenia północnopolskiego (Wisły) wykształcone są w postaci glin zwałowych oraz utworów wodnolodowcowych. W rejonie Lipich Gór piaski i żwiry tworzą ozy. W rejonie Strzelce Krajeńskich na glinach zwałowych (górnym) leżą piaski i żwiry lodowcowe w formie izolowanych płatów. Są to piaski drobne, różnoziarniste z wkładkami żwirów oraz żwiry. Miąższość tych utworów wynosi średnio 2 – 3 m. Dominujące w podłożu są gliny zwałowe, ich zwietrzliny oraz piaski i żwiry lodowcowe (Marks i in. 2006).

Pod względem hydrograficznym omawiany obszar położony jest w obrębie zlewni Młynówki (Polki), prawego dopływu dolnego odcinka rzeki Noteci, która jest prawobrzeżnym dopływem Warty, dopływu Odry (Czarnecka 1980). Na terenie objętym opracowaniem w dolinie Młynówki położone jest Jezioro Górne. Na północny wschód od Strzelce Krajeńskich leży Jezioro Lipiogórskie. Jest to największy spośród kilkudziesięciu małych zbiorników wytopiskowych, rozmieszczonych na opisywanym terenie. Tereny położone na północ od linii wyznaczonej przez miejscowości Licheń – Lipie Góry – Tuczno znajdują się w zlewni Drawy, prawobrzeżnego dopływu Noteci. Rozmieszczenie zbiorników wytopiskowych jest dość równomierne – większość z nich ulega eutrofizacji, wypłycaaniu i zarastaniu.

Poziom wód gruntowych związany jest z piaszczysto – żwirowymi utworami rzecznyymi holocenu i wodnolodowcowymi piaskami i żwirami zlodowceń środkowopolskich w okolicach Lipich Gór. Zwierciadło wód podziemnych stabilizuje się na rzędnych ok. 70 m n.p.m. Poziom ten ujmują otwory studzienne w Lipich Górach. Międzyglinowy poziom wodonośny występuje w piaszczystych osadach

zlodowaceń środkowopolskich. Budują go piaski różnoziarniste ze żwirem i piaski pylaste (niekiedy z wkładkami mułków). Strop notowany jest na rzędnych 10 do 60 m n.p.m. Miąższość warstwy wodonośnej wynosi 3 do 20 m. Przykryty jest glinami o grubości od 20 do 50 m. Poziom jest ujmowany w studniach w okolicach Strzelce Krajeńskich. Na terenie objętym opracowaniem nie występują zbiorniki o wysokiej ochronie (ZWO) ani zbiorniki o najwyższej ochronie (ZNO).

Roślinność potencjalna na terenie objętym opracowaniem to środkowoeuropejskie grądy w postaci nizinno-wyżynnej *Galio-Carpinetum* oraz w części północno-zachodniej żyzne buczyny niżowe typu „pomorskiego” *Melico-Fagetum*. Teren objęty opracowaniem nie doczekał się ujęcia w publikacjach botanicznych, najprawdopodobniej ze względu na ubogą roślinność i niewielką różnorodność gatunkową wynikającą z dominowania agrocenoz. Najbliższe bogate w gatunki roślin tereny znajdują się w Puszczy Gorzowskiej przylegającej do opisywanego terenu od strony zachodniej i dla tego terenu spotyka się opracowania o tematyce botanicznej. W ramach specyficznych zagrożeń dla szaty roślinnej uwzględnić należy:

- wypalanie traw;
- zmiana łąk kośnych i pól na monokultury roślin pastewnych i zbożowych;
- zanieczyszczenia powiązane z ruchem komunikacyjnym;
- zmiana odczynu i składu chemicznego wód opadowych.

W literaturze brak danych faunistycznych z obszaru objętego opracowaniem. Dość liczne publikacje z terenów Drawieńskiego Parku Narodowego położonego ok. 35 km na północny – wschód oraz przyczynkowe dane z terenów Barlinecko – Gorzowskiego Parku Krajobrazowego leżącego na zachód od terenu objętego opracowaniem. Rozpoznanie awifauny Puszczy Drawskiej (Jermaczek i Gawroński 2003) umożliwia na przypuszczenia o możliwości wykorzystywania przestrzeni powietrznej nad opisywanym terenem przez niektóre gatunki ptaków tam gniazdujące. Można się zatem spodziewać zalatywania z kompleksów leśnych położonych na wschód od terenu objętego opracowaniem ptaków drapieżnych: kani czarnej *Milvus migrans*, kani rudej *Milvus milvus*, bielika *Haliaeetus abicilla* i orlika krzykliwego *Aquila pomarina*. Jedyne informacje o nietoperzach pochodzą z DPN, gdzie w 1995r. stwierdzono gacki *Plecotus sp.*, borowce wielkie *Nyctalus nyctula*, karliki *Pipistrellus sp.* (Dolata 1997).

W okresie 1 lipiec – 30 listopad 2008 na terenie objętym opracowaniem prowadzono regularny monitoring ornitologiczny. Jako wnioski z badań autorzy podają (Tryjanowski i Przybycin 2008):

- Umiarkowane zagęszczenia i natężenie wykorzystywania przestrzeni powietrznej przez pospolite ptaki drapieżne (myszołów, krogulec, jastrząb, błotniak stawowy, pustułka, kobuz).
- Stwierdzono gniazda bociana białego w miejscowościach: Czyżewo, Lipie Góry, Sokólsko, Wielisławice.
- Nieliczne obserwacje rzadkich gatunków ptaków drapieżnych. Możliwe jest wykorzystywanie powierzchni jako teren żerowiskowy następujących gatunków: bielika, kani czarnej, kani rudej, orlika krzykliwego i błotniaka łąkowego.
- Umiarkowane zagęszczenia ptaków wróblowatych w pobliżu zabudowań.
- Niskie zagęszczenia ptaków wróblowatych związanych ze środowiskami polno – łąkowymi.
- Największe obserwowane stada: szpak 600 os., czajka 400 os., grzywacz 400 os., krzyżówka – 350 os., śmieszka – 200 os., siewka złota – 120 os., żuraw – do 37 os.

- Obserwacje bardzo rzadkich gatunków: pojedyncza obserwacja młodego sokoła wędrownego (gniazdowanie na powierzchni wykluczone), obserwacja 3 stad morneli – jedno 25 os. (jedno z większych w Polsce).

Na terenie objętym opracowaniem dominują agrocenozy, dlatego różnorodność gatunkowa fauny jest stosunkowo mała. Jednorodne uprawy obejmujące często kilkudziesięciohektarowe monokultury sprzyjają jedynie nielicznym gatunkom zwierząt. Z tego względu bardzo istotną funkcję pełnią śródpolne zadrzewienia oraz obniżenia terenu zajmowane przez małe zbiorniki wytopiskowe. Tereny takie tworzą rzadką sieć drobnych wysp ekologicznych w otwartym krajobrazie dominującym na opisywanym terenie.

Zoocenozy związane z terenami zbudowanymi są bardziej złożone ze względu na bardziej urozmaicone środowisko terenów zabudowanych i bezpośrednio do nich przylegających. W każdej miejscowości na opisywanym terenie występują stare założenia parkowe, drobne zbiorniki wodne, a przy miejscowościach położone są fragmenty użytków zielonych i sadów.

W dolinie Młynówki stwierdza się gatunki związane z terenami podmokłymi (zimorodek, krzyżówka). Jezioro Górne ze względu na wąski pas roślinności przybrzeżnej ma niską wartość przyrodniczą, a stawy w górnym biegu ciekę ze względu na małą powierzchnię i intensywną produkcję także mają małe znaczenie dla gatunków zwierząt związanych z wodami. Jezioro Lipiogórskie ze względu na położenie poza terenami zabudowanymi i występujący pas szuwaru należy uznać za akwen o największym znaczeniu dla gatunków zwierząt związanych z wodami. Jest to jednak śródpolny zbiornik bezodpływowy, co negatywnie wpływa na stan wód (eutrofizacja).

Tereny leśne, występujące w północnej i zachodniej części opisywanego terenu, stanowią ekosystem najbogatszy gatunkowo ze wszystkich występujących na terenie objętym opracowaniem. Ich połączenie ze zwartym kompleksem Puszczy Gorzowskiej na zachodzie i Drawskiej na wschodzie gwarantuje ekologiczne kontinuum.

Teren objęty opracowaniem jest zdominowany przez krajobraz rolniczy i jego zagospodarowanie podporządkowane jest głównie tej gałęzi gospodarki. Nie występuje tu uciążliwy przemysł. Jedyne elementy stałego oddziaływania na otoczenie stanowi sieć komunikacyjna oraz osadnicza. Sieć komunikacyjna tworzona jest przez drogę krajową nr 22 (Kostrzyn n/Odrą – Grzechotki) przebiegającą równoleżnikowo w południowej części obszaru, drogę wojewódzką nr 156 (Barlinek – Lipiany), stanowiącą fragment zachodniej granicy obszaru oraz dwie drogi powiatowe Strzelce Krajeńskie – Choszczno przebiegające w kierunku północnym przez Lipie Góry oraz Bronowice i Sokółsko.

Sieć osadnicza obszaru objętego opracowaniem tworzona jest przez jeden ośrodek miejski (Strzelce Krajeńskie) i dziewięć wsi o zwartej zabudowie (Bobrowko, Bronowice, Buszów, Czyżewo, Lipie Góry, Lubicz, Sokółsko, Tuczno, Wielisławice). Historia ośrodka miejskiego Strzelce Krajeńskie i jego okolic sięga około 4 tys. lat p.n.e. kiedy przybyła tutaj ludność naddunajska trudniąca się rolnictwem.

Zasoby przyrodnicze na terenie objętym opracowaniem nie podlegają obszarowym formom ochrony. Rośliny, grzyby i zwierzęta i ich siedliska podlegają ochronie gatunkowej na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880). Podczas prac terenowych nad niniejszym opracowaniem nie stwierdzono chronionych gatunków roślin i grzybów, ale nie można wykluczyć ewentualnego ich występowania. Stwierdzono kilkadziesiąt gatunków ptaków podlegających ochronie ścisłej.

Ustawa o ochronie przyrody nakłada na Gminy obowiązek ochrony terenów zieleni i zadrzewień. Zadrzewienia śródpolne, szczególnie o charakterze pasowym, przydrożne i przywodne pełnią rolę migracyjnych korytarzy środowiskowych, urozmaicają krajobraz, podnoszą walory estetyczno-krajobrazowe oraz spełniają na obszarach użytkowanych rolniczo funkcję zabezpieczającą przed procesami erozyjnymi i stepowaniem oraz przenoszeniem biogenów z obszarów rolnych na tereny leśne i wodne. Ponadto, regulują stosunki wodne i poprawiają lokalny agroklimat oraz klimat akustyczny. Zadrzewienia śródpolne i krzewiaste zarośla porastają partie terenu nie wykorzystane rolniczo: strome skarpy, małe obniżenia wytopiskowe. Są to różne gatunkowo drzewa, w większości liściaste: brzozy, topole, wierzby, sosny, świerki i olsze. W zadrzewieniach przydrożnych dominują: lipy, klony, jesiony, topole, brzozy, w obrębie terenów zabudowanych: brzozy, jesiony, lipy, kasztanowce, dęby.

Obiekty zabytkowe miasta i gminy Strzelce Krajeńskie objęte ochroną konserwatorską znajdują się w Bronowicach, Buszowie, Lipich Górach, Lubiczu, Strzelcach Klasztornych, Tucznie i Wielisławicach. Ogólny stan tych obiektów wymaga niezbędnego podjęcia działań mających na celu ochronę tych obiektów przed dalszą degradacją.

Rejon wsi Tuczn.

Badana powierzchnia obejmuje intensywnie użytkowany krajobraz rolniczy. Dominującym siedliskiem są pola uprawne zajmujące około 60% powierzchni.

W zachodniej części obszaru niewiele jest zadrzewień i miedz. Awifauna lęgowa i przelotna tego fragmentu będzie zapewne stosunkowo uboga. W rejonie otwartych pól uprawnych w okresie lęgowym należy się spodziewać dominacji niewielkich gatunków typowych dla tego typu siedlisk – skowronka, pliszki żółtej i potrzeszca. Obszar rozległych pól może stanowić potencjalne żerowisko gęsi i żurawi, lecz wydaje się to mało prawdopodobne.

We wschodniej części wśród pól znajdują się stosunkowo liczne zadrzewienia śródpolne oraz aleje drzew z bogatą roślinnością krzewiastą i zielną. Znajdują się tu również niewielkie śródpolne oczka wodne. Zdecydowanie większa mozaikowość siedlisk z pewnością będzie skutkować znacznie większą różnorodnością gatunkową ptaków w porównaniu z powierzchnią A. Na oczkach śródpolnych możliwe jest gniazdowanie dużych gatunków wodno – błotnych – żurawia i błotniaka stawowego (obydwa gatunki z Zał. I Dyrektywy Ptasiej).

Od północy obszar objęty badaniami częściowo znajduje się w granicach dużego kompleksu leśnego Puszczy Drawskiej. W badanym fragmencie dominują bory sosnowe i mieszane, ale we wschodniej części znajdują się także spore powierzchnie dąbrów i buczyn. W lasach tych, w czasie kontroli stwierdzono trzy gatunki dzięciołów (w tym 2 z Zał. I Dyrektywy Ptasiej) oraz znaleziono 4 gniazda należące najprawdopodobniej do myszołowa.

W granicach obszaru badań znajduje się śródleśne Jez. Tuczn o powierzchni około 17 ha. Brzegi tego zbiornika wskazują, że w ostatnich kilkunastu latach nastąpiło obniżenie lustra wody o około 1 m. W zasadzie na jeziorze tym brak jest dobrze rozwiniętej roślinności wynurzonej. Z tego powodu awifauna tego zbiornika z pewnością będzie bardzo uboga. W czasie kontroli nie stwierdzono na jeziorze żadnego gatunku ptaka.

Podczas prac terenowych stwierdzono na badanym obszarze 35 gatunki ptaków. Z pośród tej liczby 29 obserwowanych gatunków objętych jest ścisłą ochroną gatunkową, 2 ochroną częściową, oraz 4 gatunki należą do ptaków łownych.

Stwierdzono na tym terenie również 3 gatunki zamieszczone w Zał. I Dyrektywy Ptasiej.

Ze względu na termin kontroli listę tę należy traktować jako wstępną charakterystykę awifauny okresu wczesnowiosennego. Listę gatunków lęgowych oraz pełną charakterystykę badanego obszaru w okresie migracji ptaków, będzie można sformułować po wykonaniu systematycznych, całorocznych badań ornitologicznych.

Obserwowany skład gatunkowy ptaków jest typowy dla krajobrazu rolniczego pogranicza Wielkopolski i Pomorza. Na uwagę zasługuje stosunkowo niska liczebność myszołowa zwyczajnego. Podczas całodniowej kontroli badanego obszaru stwierdzono 4 – 5 os. tego gatunku (0,2 os/km²). Jesiennie – zimowe zagęszczenie myszołowa w krajobrazie rolniczym Polski waha się zazwyczaj w zakresie 0,4-1,6 os/km².

Można się spodziewać, że w okresie lęgowym dominantami na tym terenie będą gatunki związane z otwartymi polami uprawnymi (skowronek, pliszka żółta oraz potrzęsacz) oraz z pasami krzewów i drzew (pokrzewki *Sylvia* sp., słowiki *Luscinia* sp., gąsiorek). Największej różnorodności składu gatunkowego ptaków lęgowych należy spodziewać się we wschodniej części badanego obszaru. Wśród pól uprawnych znajduje się tam liczne zadrzewienia śródpolne, remizy i aleje drzew.

Na badanej powierzchni gniazdują prawdopodobnie co najmniej 4 pary myszołowa (znaleziono 4 gniazda, które prawdopodobnie były zajęte w 2007 roku). W rejonie planowanej farmy wiatrowej znajduje się, także 1 gniazdo bociana białego. Na badanej powierzchni podczas kontroli w dniu 25.02.2008 r. nie stwierdzono żerujących gęsi *Anser* sp. W bezpośredniej bliskości planowanej farmy wiatrowej nie znajdują się zbiorniki wodne, które mogłyby stanowić noclegowiska dla tych ptaków. Jednakże ze względu na korzystanie przez gęsi z żerowisk oddalonych nawet do 30-40 km od noclegowiska, nie można wykluczyć zalatywania stad tych ptaków na obszar planowanej farmy. Dotyczy to także żurawi. Obserwowane w czasie kontroli gęsi (łącznie kilkaset osobników) przelatywały na dużej wysokości i były to typowe stada podejmujące dalekodystansowe przeloty.

Lista gatunków ptaków oraz ich status ochronny, stwierdzonych w miejscu planowanej farmy wiatrowej w rejonie Tuczna

L.p.	Gatunek	Status ochronny			Liczebność	Najczęstszy przedział wysokości obserwacji	Uwagi
		DP	PCKZ	PL			
1	Gęś zbożowa <i>Anser fabalis</i>			Ł	350-400	>150	Gęsi przelatywały na wysokości 200-300 m.
2	Gęś białoczelna <i>Anser albifrons</i>			Ł		>150	
3	Krzyżówka <i>Anas platyrhynchos</i>			Ł	3	<50	
4	Myszołów włochaty <i>Buteo lagopus</i>			S	3	<50	
5	Myszołów zwyczajny <i>Buteo buteo</i>			S	6	<50	
6	Krogulec <i>Accipiter nisus</i>			S	1	<50	
7	Łyska <i>Fulica atra</i>			S	2	<50	
8	Żuraw <i>Grus grus</i>	•		S	12	>150	Żurawie przelatywały na wysokości 200-300 m.
9	Czajka <i>Vanellus vanellus</i>			S	80	<50	
10	Puszczyk <i>Strix aluco</i>			S	1	<50	

11	Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>	•		S	2	<50	
12	Dzięcioł duży <i>Dendrocopos major</i>			S	4	<50	
13	Dzięcioł średni <i>Dendrocopos minor</i>	•		S	2	<50	
14	Skowronek <i>Alauda arvensis</i>			S	120-140	<50	
15	Lerka <i>Lullula arborea</i>	•		S	2	<50	
16	Strzyżyk <i>Troglodytes troglodytes</i>			S	1	<50	
17	Rudzik <i>Erithacus rubecula</i>			S	1	<50	
18	Kos <i>Turdus merula</i>			S	2	<50	
19	Paszkot <i>Turdus viscivorus</i>			S	1	<50	
20	Kwiczół <i>Turdus pilaris</i>			S	4	<50	
21	Modraszka <i>Parus caeruleus</i>			S	4	<50	
22	Bogatka <i>Parus major</i>			S	6	<50	
23	Szarytka <i>Parus palustris</i>			S	2	<50	
24	Kowalik <i>Sitta europea</i>			S	2	<50	
25	Srokosz <i>Lanius excubitor</i>			S	2	<50	
26	Sójka <i>Garrulus glandarius</i>			S	5	<50	
27	Sroka <i>Pica pica</i>			C	2	<50	
28	Kruk <i>Corvus corax</i>			C	4	<50	
29	Wróbel <i>Passer domesticus</i>			S	12	<50	
30	Mazurek <i>Passer montanus</i>			S	8	<50	
31	Zięba <i>Fringilla coelebs</i>			S	3	<50	
32	Dzwoniec <i>Carduelis chloris</i>			S	2	<50	
33	Szczygieł <i>Carduelis carduelis</i>			S	3	<50	
34	Trznadel <i>Emberiza citrinella</i>			S	2	<50	
35	Potrzeszcz <i>Miliaria calandra</i>			S	2	<50	

Objaśnienia do tabeli

Ochrona gatunkowa:

S – gatunek objęty ścisłą ochroną gatunkową

C – gatunek objęty częściową ochroną gatunkową

Ł – gatunek łowny

Z większych ssaków na rozpatrywanym terenie można spodziewać się występowania sarny, dzika, zająca oraz lisa. Podczas wizytacji terenu w dniu 29 lutego 2008r. zaobserwowano kilkanaście saren żerujących na uprawach zbóż ozimych we wschodniej części rozpatrywanego obszaru. W zadrzewieniach śródpolnych często można spotkać dziki, które za dnia zwykle nie wykazują większej aktywności. W rozległym kompleksie leśnym, położonym na północ od Tuczna, można się spodziewać występowania jelenia.

Według podziału geobotanicznego Polski J.M. Matuszkiewicza (1993) omawiany obszar zlokalizowany jest w Okręg Nowogardzko – Choszczeński (A.4.1),

należącym do Krainy Pojezierzy Środkowopomorskich. Kraina ta zaliczana jest w podziale geobotanicznym do Działu Pomorskiego (A).

Według przeglądowej mapy potencjalnej roślinności naturalnej Polski potencjalnymi zbiorowiskami naturalnymi są na terenie opracowania przede wszystkim suboceaniczne zbiorowiska buczyn niżowych – żyznej (*Melico - Fagetum*) oraz kwaśnej (*Luzulo pilosae – Fagetum*).

Aktualna roślinność rzeczywista obszaru uformowana została w warunkach silnego wpływu człowieka. Naturalne zbiorowiska leśne zostały przekształcone w zbiorowiska upraw rolniczych. Dominują tu wielkopowierzchniowe uprawy roślin okopowych i zbóż ozimych, prowadzone w sposób zmechanizowany. Na obszarach wiejskich występują zbiorowiska ruderalne oraz uprawy ogrodowe. Struktura fitocenotyczna rozpatrywanego terenu bezpośredniej lokalizacji inwestycji jest uboga – urozmaicają ją nieliczne elementy takie jak:

- szpalery drzew i krzewów wzdłuż dróg,
- drobne kompleksy zadrzewień i zalesień śródpolnych,
- łożowiska wokół śródpolnych oczek wodnych.

Na rozpatrywanym terenie można wyróżnić dwa główne ciągi zadrzewień o charakterze liniowym:

- wzdłuż drogi gruntowej z Lubicza biegnącej w kierunku północnym. Zadrzewienia złożone są z dębu szypułkowego, grabu, wierzby kruchej, topoli osiki i klonu. Na odcinku między Skulinem a drogą asfaltową Tuczo – Gilów występują okazy starych dębów szypułkowych. Zadrzewieniom towarzyszą często zakrzewienia składające się głównie z czarnego bzu, śliwy, kaliny, głogu i dzikiej róży.
- wzdłuż szosy asfaltowej Biebrówko – Gilów. Aleje drzew składają się tu głównie z dorodnych okazów lipy drobnolistnej, których wiek szacuje się na 80 – 120 lat. Sporadycznie występują tu klon, dąb i topola osika.

Drobne zakrzewienia liniowe występują również wzdłuż dróg biegnących z Tuczo w kierunku północnym oraz wzdłuż rowu melioracyjnego między Lubiczem a Tucznem. Drzewostan składa się głównie z topoli osiki, wierzby kruchej oraz głogu (fot. 9)

Tereny rolnicze urozmaicone są licznymi zagłębieniami wytopiskowymi, w których często występują oczka wodne, zasilane wodami opadowymi oraz gruntowymi. Niewielkie zbiorniki we wschodniej części opracowania, choć są mocno przeżyźnione, z uwagi na wahania poziomu zwierciadła wody posiadają stosunkowo ubogą roślinność litoralną i szuwarową. Część zbiorników ma charakter epizodyczny. W zachodniej części opracowania występują zbiorniki o nieco większej powierzchni. Są one w znacznym stopniu zeutrofizowane. Ich brzegi zwykle są otoczone zaroślami wierzbowymi – łożowiskami.

Śródpolne zagłębienia nie zajęte przez zbiorniki wodne, są zazwyczaj porastane przez drobne kompleksy zadrzewień o charakterze grądów (*Stellario-Carpinetum*). Skraj grądów porasta roślinność krzewiasta składająca się głównie z czarnego bzu, głogu, topoli osiki i wierzby kruchej. Zagłębienia śródpolne o średnicy do kilkudziesięciu metrów zajęte są zwykle przez łożowiska, niekiedy przez zadrzewienia w których składzie dominuje topola osika i wierzba krucha.

W zachodniej części omawianego terenu, na wzgórzu 103,8 m n.p.m. znajduje się dzikie składowisko odpadów. Prawdopodobnie przyczyniło się ono do rozpowszechnienia się na tym terenie inwazyjnych gatunków roślin z „barszczem Sosnowskiego” (*Heracleum sosnovskii*) na czele. Jest to roślina trująca. Podczas upalnej pogody lotne substancje wydzielane przez roślinę wywołują uczulenia

i podrażnienia skóry – zachodzi tzw. zjawisko fotouczulenia (parzącą substancję wydzielają włoski, którymi pokryta jest łądyga i liście).

Większe obszary leśne zachowały się jedynie poza granicami obszaru inwestycji. Północno – wschodnia część obszaru opracowania sąsiaduje z rozległym kompleksem leśnym. Są to głównie lasy bukowe i dębowo – bukowe z udziałem grabu, występujące na siedlisku buczyn. Miejscami w prześwietlonych częściach drzewostanu nawiązują one do dąbrów. Zbiorowiska te zostały znacznie przekształcone przez gospodarkę leśną. Liczne, sztucznie nasadzone młodniki składają się głównie ze świerku.

Poza terenem planowanej inwestycji – w Tucznie, w granicach założenia dworskiego, znajduje się park, którego drzewostan składa się głównie z: buka pospolitego, dębu szypułkowego, klonu polnego, lipy drobnolistnej. Sporadycznie występuje tu daglezja. Fragment założenia parkowego, który wykracza poza mury majątku ziemskiego, został mocno zniszczony w wyniku eksploatacji piasku prowadzonej tu w niewielkim wyrobisku.

3.3. Potencjalne zmiany przy braku realizacji dokumentu planistycznego.

Pierwotnie (przed rozwojem osadnictwa i gospodarki ludzkiej) gmina Strzelce Krajeńskie miała charakter puszczański, o czym świadczy pośrednio mapa *Potencjalnej roślinności naturalnej Polski* (Matuszkiewicz i in. 1995). Wynika z niej, że potencjalna roślinność naturalna całej gminy obejmuje różne typy lasów:

- środkową część gminy (teren położone generalnie na północ odstrzeleń Krajeńskich, obecnie zajęte pod pola uprawne) zajmują siedliska wielogatunkowych liściastych lasów grądowych (grądu środkowoeuropejskiego),
- we wschodniej i zachodniej części gminy występują rozproszone w postaci mozaiki siedliska borów mieszanych i sosnowych (świeżych i suchych), dziś w dużym stopniu zalesione (las gospodarcze) i częściowo zajęte pod uprawy polowe,
- w południowej części gminy, na terenach dolin cieków wodnych oraz lokalnych obniżeniach terenu występują siedliska lasów łęgowych (łęgów jesionowo – olszowych).

Aktualnie najsilniej przekształconymi w wyniku działalności człowieka są na terenie gminy obszary zabudowy: zurbanizowany obszar miasta Strzelce Krajeńskie oraz obszary poszczególnych wsi. Na terenach niezabudowanych najsilniej zostało przekształcone środowisko przyrodnicze obecnych pól uprawnych (zajmujących największe powierzchnie w środkowej i północnej części gminy) i w mniejszym stopniu użytków zielonych. Słabiej zdegradowane są obecne lasy. Najmniej zdegradowanymi pozostały biotopy związane obecnie z ciekami i zbiornikami wodnymi (rzeki, strumienie, źródła, jeziora i stawy) oraz biotopy z dużym uwilgotnieniem podłoża (łąki i torfowiska).

Biorąc pod uwagę dotychczasowe tempo zmian zachodzących w środowisku oraz przesłanki wynikające z obserwacji procesów demograficznych, jak również potrzeb infrastrukturalnych zawartych w dokumentach strategicznych Urzędu Miasta i Gminy Strzelce Krajeńskie prognozuje się utrzymanie dotychczasowego charakteru środowiska terenów objętych opracowaniem, poza obszarem przylegającym do miasta Strzelce Krajeńskie. Na otwartych terenach rolniczych utrzyma się dotychczasowy stan środowiska, w tym również różnorodność biologiczna. Planowana budowa elektrowni wiatrowych na otwartych terenach rolniczych

położonych na północ od Strzelec Krajeńskich nie będzie negatywnie oddziaływała na środowisko przyrodnicze. Wnioski takie wypływają z wyników monitoringu ornitologicznego prowadzonego przez ornitologów z firmy EMPEKO na obszarze objętym opracowaniem oraz obserwacji ogólnie przyrodniczych prowadzonych na potrzeby poszczególnych opracowań ekofizjograficznych. Na terenach objętych opracowaniem nie stwierdzono dużych koncentracji ptaków przelotnych a skład ornitofauny lęgowej jest bardzo ubogi. Teren jest wykorzystywany w małym stopniu przez ptaki z sąsiadujących terenów. To w powiązaniu z faktem, że aktywność ptaków jest niska przy silnych wiatrach (a w takich warunkach atmosferycznych elektrownie stwarzają największe zagrożenie) nakazuje stwierdzić, że planowane parki elektrowni wiatrowych nie naruszą dotychczasowych warunków środowiska na obszarach objętych opracowaniem i terenach przyległych. Instalacja turbin wiatrowych w ubogim gatunkowo środowisku agrocenoz nie spowoduje zmian w składzie gatunkowym fauny i flory. Jedyne spodziewane zmiany wynikają z zajęcia gruntów ornych przez turbiny oraz drogi dojazdowe. Wokół turbin prognozuje się stworzenie dogodnych miejsc dla żerowania gryzoni i ptaków polujących na nie oraz refugium roślin ruderalnych. W związku z prognozowanym rozwojem urbanistycznym zabudowy Strzelec Krajeńskich tereny położone najbliżej miasta mogą ulec przekształceniu w kierunku terenów zabudowanych. Pojemność środowiska jest wystarczająco duża, by zmiany te nie odbiły się negatywnie na wielkości populacji roślin i zwierząt występujących na opisywanym terenie.

W przypadku braku realizacji projektowanej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, nastąpi utrwalenie funkcjonowania przyrodniczo – technicznych agrocenoz.

3.4. Stan istniejący środowiska w obszarze znaczącego oddziaływania.

Zgodnie z art. 51 ustęp 2, punkt 2, litera b ustawy OOS, prognoza oddziaływania na środowisko m. in. określa, analizuje i ocenia „stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem”.

Komponenty środowiska przyrodniczego obszarów objętych zmianą Studium nie podlegają obecnie i nie podlegały w przeszłości szczególnym badaniom identyfikującym ich zanieczyszczenia, przeprowadzanym przez inspektoraty sanitarne i ochrony środowiska. W bliższym i dalszym otoczeniu, a więc na terenach potencjalnego przewidywanego znaczącego oddziaływania obszarów planistycznych, również takich pomiarów nie prowadzono. W związku z powyższym brak jest miarodajnych przesłanek do skwantyfikowanego określenia jakości poszczególnych komponentów i środowiska jako całości. W ostatnich kilku latach część otoczenia terenów objętych zmianą Studium została przekwalifikowana na tereny budowlane (tereny towarzyszące istniejącej zabudowie poszczególnych wsi).

Położenie analizowanych terenów, ich powierzchnia, charakter oraz rodzaj i intensywność obecnego, i przyszłego zagospodarowania nie uzasadnia również konieczności przeprowadzenia takich badań w przyszłości. Obecnie, wg wykonanego specjalnie dla potrzeb niniejszego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego opracowania ekofizjograficznego, na podstawie obserwacji terenowych stwierdzono, że brak jest wizualnych patologicznych zmian w komponentach biotycznych (bioindykatory). Świadczy to o względnie dobrej jakości pozostałych komponentów i środowiska jako całości.

Pod względem przyrodniczym analizowany obszar nie będzie wpływał w sposób szczególny na obszary sąsiednie. Przewidywane oddziaływanie na środowisko w trakcie eksploatacji elektrowni wiatrowych ograniczy się praktycznie do hałasu w bezpośrednim otoczeniu poszczególnych wież elektrowni wiatrowych.

Potencjalnym i realnym źródłem zagrożeń dla środowiska w obszarze objętym niniejszym opracowaniem będą w szczególności zanieczyszczenia pochodzenia komunikacyjnego powstające podczas eksploatacji obwodnicy miasta Strzelce Krajeńskie (szczególnie w specyficznych niesprzyjających sytuacjach meteorologicznych).

4. Charakterystyka ustaleń studium.

Analizowane studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, do którego sporządzana jest niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko, składa się z tekstu (zmiany wprowadzone do pierwotnego tekstu studium) oraz załącznika graficznego w postaci rysunku studium, który podlega wyłożeniu i uchwaleniu wraz z częścią tekstową.

4.1. Materiały planistyczne – graficzne.

Analizowany rysunek studium w skali 1:25 000 zawiera szereg wydzielań i oznaczeń. Dla niniejszej Prognozy najistotniejsze są m. in. następujące oznaczenia:

- granice obszarów objętych planami miejscowymi – tereny lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz ze strefa oddziaływania,
- wariantowy przebieg obwodnicy,
- obszar zabudowy o wiodącej funkcji mieszkaniowo – usługowej,
- obszar zabudowy o wiodącej funkcji wytwórczo – usługowej,
- obszar zabudowy o wiodącej funkcji wytwórczo – usługowej z dopuszczeniem mieszkalnictwa.

Rysunek zmiany studium (podkład sytuacyjno – wysokościowy w skali 1:25 000) pokazuje szersze otoczenie obrębów geodezyjnych objętych sporządzanym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie.

4.2. Ustalenia istotne z punktu widzenia ochrony środowiska.

Istotne dla prognozy oddziaływania na środowisko zmiany w Studium zostały wprowadzone we wszystkich działach tekstu studium. Najistotniejsze z nich, to m. in.

A. Ogólna charakterystyka siłowni wiatrowych i ich wpływ na środowisko.

Siłownie wiatrowe są zaliczane do inwestycji proekologicznych, gdyż m.in. nie przyczyniają się do produkcji gazów cieplarnianych, eksploatacji bogactw naturalnych. Do negatywnych skutków takiego przedsięwzięcia inwestycyjnego należy zaliczyć jego możliwy negatywny wpływ na niektóre elementy środowiska naturalnego i zasoby przyrodnicze. Budowa siłowni wiatrowych może powodować zmianę struktury krajobrazu. Mogą także stanowić zagrożenia dla lokalnej i migrującej fauny

ptaków. Ponadto stanowią one źródło hałasu i wibracji dla otoczenia, wywołują turbulencje powietrza i zaburzenia pól elektroenergetycznych.

- B. Przewidywane oddziaływanie siłowni wiatrowych zlokalizowanych w gminie Strzelce Krajeńskie w rejonie Bobrówka, Bronowic, Lipich Gór, Lubicza i Sokólska na środowisko i zasoby przyrodnicze.

Postulowane pod lokalizację parków siłowni wiatrowych tereny wyznaczone zostały przy uwzględnieniu wniosków zawartych w ocenie dotyczącej wpływu przedsięwzięcia na środowisko. Obejmuje on głównie tereny rolnicze, w minimalnym stopniu użytki zielone, częściowo zmeliorowane, które charakteryzują się średnimi walorami krajobrazowymi. Planowane generatory prądu znalazłyby się poza istniejącymi już obszarami chronionymi wyznaczonymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W miejscach posadowienia generatorów prądu brak jest stanowisk chronionych gatunków roślin i grzybów. Występująca tu szata roślinna jest specyficzna dla agrocenoz. Również miejsca lokalizacji obiektów budowlanych nie są miejscem stałego bytowania i rozrodu rzadkich gatunków fauny. Stąd proces inwestycyjny nie będzie zagrażał żadnym cennym gatunkom flory i fauny (w tym ujętym na liście załącznika II Dyrektywy Siedliskowej i załącznika I Dyrektywy Ptasiej) oraz nie będzie negatywnie wpływał na występujące w gminie Strzelce Krajeńskie siedliska przyrodnicze ujęte w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej. Natomiast planowane generatory prądu mogą hipotetycznie stanowić przeszkodę dla zwierząt migrujących w przestrzeni powietrznej. W dzisiejszym stanie wiedzy nie można wykluczyć, że o obiekty te mogą rozbijać się przede wszystkim ptaki należące do wróblowców oraz przelatujące gęsi. Jednakże zebrane doświadczenie w innych krajach europejskich oraz w innych parkach siłowni wiatrowych zlokalizowanych w podobnych miejscach w województwie lubuskim czy zachodniopomorskim pokazują, że skala tego zjawiska jest mało znacząca lub niezauważalna.

- C. Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

III. Uwarunkowania ponadlokalne polityki przestrzennej gminy.

4.4. System elektroenergetyczny.

Zakładana lokalizacja siłowni wiatrowych na części obrębów geodezyjnych Bobrówko, Bronowice, Czyżewo, Gilów, Lipie Góry, Lubicz, Ogardy, Piastowo, Pielice, Sokólsko, Tuczno i Wielisławie jako źródło pozyskiwania odnawialnej energii elektrycznej, jest korzystne z uwagi na warunki wiatrowe oraz jako mniej szkodliwe dla środowiska w stosunku do rozwiązań konwencjonalnych (brak zanieczyszczenia powietrza, uniknięcie zmian stosunków wodnych i podgrzewania wód powierzchniowych, brak odpadów, itp.).

IV. Polityka przestrzenna.

3.4. Obszary strategiczne polityki przestrzennej i kierunki ich zagospodarowania.

Proponuje się prowadzenie w obszarze gminy zróżnicowanej polityki przestrzennej uwzględniając występujące uwarunkowania. Określa się kierunki i strategie działań w polityce przestrzennej gminy w odniesieniu do wyróżnionych pasm obszarów i ośrodków oraz elementów

- pasma rozwoju: pasmo drogi krajowej nr 22.

4. kierunki zagospodarowania przestrzennego.

Dla obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej dodano podpunkt c): na terenach przestrzeni produkcji rolniczej dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowych wraz ze strefą oddziaływania zgodnie z rysunkiem kierunków zagospodarowania przestrzennego.

4.3. Obszary rozwoju i restrukturyzacji.

Restrukturyzacja obszarów rolniczych w zakresie: lokalizacji elektrowni wiatrowych na wskazanych terenach objętych nakazem opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

4.4. Obszary utrzymania istniejącego zagospodarowania.

Obszary niezabudowane utrzymania dotychczasowych form zagospodarowania: dopuszcza się w obszarach wyznaczonych lokalizację elektrowni wiatrowych z zachowaniem odległości wymaganych przepisami odrębnymi i opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

5. kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej.

5.1. Układ drogowy i obiekty towarzyszące.

Przyjęto zachodnią obwodnicę (wariant I) jako ulicę główną w strefie przemysłowej z preferowaniem rozwiązania alternatywnego stwarzającego lepsze warunki dla ruchu tranzytowego (celowa jest w tym wariantcie realizacja ulic zbiorczych w południowej części miasta zapewniająca powiązania drogi krajowej nr 22 z drogą wojewódzką nr 156 oraz z drogą powiatową nr 11325),

Analizowano wariant II który zapewnia lepsze warunki dla ruchu tranzytowego oraz powiązania relacji Strzelce Kraj. - Drezdenko przy występowaniu dużych kolizji z obszarami upraw sadowniczych i ogrodów działkowych.

6.1. Opracowania specjalistyczne.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (art.10), ze względu na zapisy w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, do decyzji Rady Miejskiej pozostawia się sporządzenie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego: Parku Siłowni Wiatrowych wskazanych na rysunku studium (patrz mapa „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”). Plan miejscowy winien ustalić m.in.:

- ilość elektrowni wiatrowych i podstawowe dane techniczne, w tym wysokość obiektów,
- miejsce lokalizacji GPZ,
- kierunek wyprowadzenia sieci energetycznej z terenu parku poprzez GPZ i podłączenia do linii WN 110 kV.

Ścisłą lokalizację wież elektrowni wiatrowych określą nieprzekraczalne linie zabudowy dla wiatraków oraz ich proponowane posadowienie. Poza liniami zabudowy funkcja terenu winna być utrzymana, teren w obrębie wiatraków w liniach zabudowy utrzyma funkcje rolne z zakazem zabudowy obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi.

5. Istotne problemy ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 51 ustęp 2, punkt 2, litera c ustawy OOS, prognoza oddziaływania na środowisko m. in. określa, analizuje i ocenia: „istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,

w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody”, a zgodnie z literą c tego przepisu – „cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu”.

5.1. Istniejące elementy i obszary chronione.

Obszar objęty zmianą Studium położony jest w przewadze poza obszarami specjalnie chronionymi, pomiędzy nimi. Na obszarze planistycznym nie są również projektowane żadne elementy i obszary chronione przewidziane przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody. Wyjątkiem jest północna część analizowanego obszaru, położona na północ od linii Bobrowko – Tuczno – Ogardy. Znajduje się ona bowiem na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu „1 – Puszcza Drawska. Dodatkowo fragmenty obszaru planistycznego położone na północ od wsi Tuczno i na północ od wsi Ogardy znajdują się w zasięgu Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Sieci Natura 2000 „Lasy Puszczy nad Drawą” (PLB320016). Dodatkowo, niewielki fragment obszaru planistycznego położony na południe od wsi Ogardy (po wschodniej stronie drogi do wsi Pielice) położony jest również w tym obszarze sieci Natura 2000.

Ponadto, w bezpośrednim (obszary chronionego krajobrazu) sąsiedztwie i w dalszym (obszary sieci Natura 2000, park krajobrazowy czy rezerwat przyrody) otoczeniu analizowanego terenu planistycznego, znajdują się inne obszary chronione przewidziane ustawą o ochronie przyrody. Zasięg obszarów chronionych oraz zasady ich ochrony określają istniejące uregulowania prawne, których zakres odnosi się do następujących terenów występujących na obszarze gminy:

Rezerwat przyrody.

Na obszarze gminy ustanowiono rezerwat przyrody „Buki Zdroiskie” między miejscowościami Zdroisko a Górki Noteckie. Rezerwat położony jest w dolinie rzeki Santocznej, w południowo – zachodniej części gminy. Jest to rezerwat leśny o całkowitej powierzchni 75,57 ha, powołany dla zachowania fragmentu lasu bukowego z domieszką dębu, grabu, wiązu, świerka i sosny. Zespoły roślinne występujące na obszarze rezerwatu to: *Melico-Fagetum*, *Potentillo albae-Quercetum*, *Galio-Carpinetum*, *Ribo nigri-Alnetum*, *Circaeo-Alnetum*. W dalszym, zachodnim toczeniu znajdują się rezerwaty: „Wilanów” i „Rzeka Przyłęczek” (gmina Kłodawa).

Park Krajobrazowy.

W 1991 roku Rozporządzeniem Wojewody Gorzowskiego został powołany Barlinecko – Gorzowski Park Krajobrazowy o całkowitej powierzchni 20 285 ha (wraz z otuliną 24 394,19 ha), obejmujący dwa różniące się przyrodniczo obszary: Puszcę Gorzowską i Dolinę Rzeki Płoni. Park obejmuje głównie lasy, w przewadze iglaste: bory świeże, bory mieszane, bory wilgotne, oraz na terenach zabagnionych – olsy. Siedliska bagienne i liczne jeziora są miejscem występowania fitocenzoz szuwarowych z bogatą fauną, w szczególności awifauną.

Na obszarze gminy Strzelce Krajeńskie znajduje się fragment parku o powierzchni 3 517,77 ha, co stanowi 14,67% powierzchni parku. Otulina Parku na terenie gminy zajmuje 25,32 ha. Granicami Parku objęte są zachodnie tereny leśne gminy.

Park posiada „Plan ochrony” wraz z dokumentami towarzyszącymi z czerwca 1996 roku. Operat generalny planu ochrony określa szereg aspektów związanych z: ustaleniami ogólnymi terenów Parku i Otuliny (w tym ustalenia dotyczące planów zagospodarowania przestrzennego), strategią ochrony (szczegółowe ustalenia i przepisy ochronne) a także realizacją planu.

Obszary chronionego krajobrazu.

Obszar chronionego krajobrazu jest to forma ochrony przyrody mająca na celu zapewnienie równowagi ekologicznej względnie nie zaburzonych systemów przyrodniczych danego obszaru, które pełnią rolę otulinową lub łącznikową.

Obszar chronionego krajobrazu tworzony jest na mocy rozporządzenia wojewody (lub rady gminy) i uwzględniany przy opracowywaniu planów przestrzennego zagospodarowania.

Charakter gospodarki prowadzonej na obszarach chronionego krajobrazu w oparciu o szczegółowe przepisy prawne (m.in. zakaz lokalizacji zakładów przemysłowych i obiektów uciążliwych dla środowiska, zakaz prowadzenia działalności niekorzystnie wpływających na krajobraz, dbałość o styl budownictwa dostosowany do lokalnych tradycji) uzależniony jest od pełnionych przezeń funkcji: otulinowej (dla parków narodowych i krajobrazowych), rekreacyjnej (tereny dla turystyki i wypoczynku, odciążające obszary o wyjątkowych walorach przyrodniczych) oraz naturalnego korytarza ułatwiającego migracje zwierząt.

Na terenie gminy Strzelce Krajeńskie znajdują się dwa Obszary Chronionego Krajobrazu:

- Obszar Chronionego Krajobrazu „1 – Puszcza Drawska” – powołany Rozporządzeniem nr 3 Wojewody Lubuskiego z dnia 17 lutego 2005r. (Dziennik Urzędowy Województwa lubuskiego z 2005r. Nr 9, poz. 172 z dnia 28 lutego 2005r. ze zmianą). Jest to obszar o powierzchni całkowitej 42.173 ha położony w gminach: Dobiegniew (29.086 ha), Drezdenko (9.568 ha), Stare Kurowo (2.605 ha), Strzelce Krajeńskie (889 ha) i Zwierzyn (25 ha). Na omawianym terenie OChK znajduje się we wschodniej części gminy, obejmując kompleksy leśne i jeziora regionu (w tym jeziora Lipie i Słowa). Granica OChK przebiega praktycznie wzdłuż granicy lasów po wschodniej stronie miejscowości Licheń, Lipie Góry, Pielice i Ogardy.
- Obszar Chronionego Krajobrazu „2 – Puszcza Barlinecka” – obszar stanowiący dawniej część OChK o nazwie „Pojezierze Myśliborsko-Barlineckie”. Powołany Rozporządzeniem nr 3 Wojewody Lubuskiego z dnia 17 lutego 2005r. (Dziennik Urzędowy Województwa lubuskiego z 2005r. Nr 9, poz. 172 z dnia 28 lutego 2005r. ze zmianą). Jest to obszar o powierzchni całkowitej 26.691ha położony w gminach: Kłodawa (10.516 ha), Lubiszyn (5.006 ha), Santok (3.050 ha), Strzelce Krajeńskie (7.700 ha), Zwierzyn (419 ha).

Obszary chronione sieci Natura 2000.

A. Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Puszcza Barlinecka” (PLB080001).

Obszar obejmuje fragment rozległej sandrowej Równiny Gorzowskiej, porośniętej lasami Puszczy Gorzowskiej. Teren ma bogatą sieć hydrograficzną; przecinają go dopływy Noteci Polka i Santoczna oraz dopływ Warty Kłodawka. Na terenie obszaru znajduje się kilkadziesiąt jezior różnych typów, w większości położonych wśród lasów, z największym Jeziorem Barlineckim (268 ha) i Jeziorem Dankowskim

Wielkim (107 ha). Liczne są niewielkie oczka wytopiskowe, a także położone w zagłębieniach terenu torfowiska. Lasy zajmują ponad 80% powierzchni terenu. Mimo dominacji drzewostanów sosnowych, duży jest udział buczyn i dębów. Najlepiej zachowany zwarty kompleks lasów bukowych znajduje się na południe od Barlinka. Na mniejszych powierzchniach, w zagłębieniach terenu, występują bory bagienne i olsy, a w dolinach cieków i w okolicy źródeł – łągi.

Zagrożenia: Wycinanie starych drzewostanów, osuszanie terenów, zanieczyszczenia wód, presja turystyczna, bezpośrednie zagrożenie na skutek penetracji siedlisk (płoszenie, niszczenie gniazd), niszczenie ich przez wydeptywanie.

B. Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Lasy Puszczy nad Drawą” (PLB320016).

Obszar obejmuje większą część dużego kompleksu leśnego na równinie sandrowej, położonej w środkowym i dolnym biegu rzeki Drawy. W lasach dominują bory sosnowe z domieszką brzozy, dębu i topoli. Zostały one znacznie przekształcone w wyniku prowadzenia gospodarki leśnej na tym terenie przez kilkadziesiąt lat. Jednakże pewne fragmenty lasów np. Melico-Fagetum, Luzulo pilosae – Fagetum zachowały swój naturalny charakter. W miejscach, gdzie teren jest pofalowany, wzgórza osiągają wysokość do 220 m. Najcenniejszym przyrodniczo obszarem jest centralna część ostoi, położona w widłach rzek: Drawy i Płocicznej. Są tu liczne jeziora (największym z nich jest J. Ostrowieckie – 370 ha). W rzeźbie terenu odznaczają się meandry obu rzek, obramowane wysokimi skarpami. Charakterystyczną cechą tych rzek jest bystry prąd wywołany silnym spadkiem terenu. Ich koryta i doliny zachowały charakter zbliżony do naturalnego. Jeziora są zróżnicowane pod względem trofizmu wód, od dystroficznych przez mezotroficzne do eutroficznych.

Zagrożenia:

- eksploatacja surowców naturalnych,
- budowa kopalni odkrywkowych, powodująca zmianę stosunków wodnych, zagrożenie eksploatacją położonego w pobliżu obszaru złoża węgla brunatnego,
- zabudowa rekreacyjna miejsc atrakcyjnych krajobrazowo,
- wyrąb niektórych starodrzewi i drzew dziuplastych,
- sadzenie monokultur drzew,
- ograniczenie zrębów zupełnych,
- zanieczyszczenie i eutrofizacja wód,
- naturalna sukcesja roślinności i zalesianie obszarów, na których zaniechano użytkowania rolniczego,
- rekreacja pobytowa i kłusownictwo.

C. Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk natura 2000 „Lasy Bierzwnickie” (PLH320044).

Obszar złożony jest z dwóch fragmentów, rozdzielonych pasmem zagospodarowanego terenu rolniczego z rozproszonym osadnictwem. Obejmuje fragment Puszczy Drawskiej ograniczony do zwartego kompleksu buczyn i lasów dębowych. Szczególnie dobrze zachowane, w starszych klasach wiekowych, są kwaśne i żyzne buczyny w rejonie Sowińca, urozmaicone licznymi śródleśnymi oczkami wodnymi, a także buczyny w okolicy Rębusza i nad jez. Bierzwnik. Jeziora klasyfikowane są jako ramienicowe, m.in. duże jez. Bierzwnik z wyspą, porośniętą

lasem lipowym. W kilku miejscach nad jeziorami wykształciły się szuwary kłoci wiechowatej. Znajdują się tu też fragmenty lasów grądowych - np. grąd lipowy na wyspie jez. Bierzwnik. W okolicy Chłopowa i nad jez. Bierzwnik oraz na pd. od Jagliska znajdują się pozostałości torfowisk wysokich, otoczonych borami i brzezinami bagiennymi na torfach. W okolicy Zieleniewa utrzymują się ciepłe murawy napiaskowe na dobrze wykształconym wale ozowym. W obszarze i jego bezpośrednim sąsiedztwie także cenne elementy kulturowe: założenie pocysterskiego opactwa w Bierzwniku.

Zagrożenia:

- Zmiana stosunków wodnych.
- Usuwanie martwych drzew lub ich obumarłych fragmentów.
- Presja turystyczna, głównie rozbudowa infrastruktury.
- Zanieczyszczenia wody.
- Kłusownictwo.

D. Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Uroczyska Puszczy Drawskiej” (PLH320046).

Ostoja obejmuje większą część dużego kompleksu leśnego na równinie sandrowej, położonej w środkowym i dolnym biegu rzeki Drawy. W lasach dominują drzewostany sosnowe, jednak duży jest udział buczyn i dąbrów; niektóre ich płaty mają charakter zbliżony do naturalnego. W miejscach, gdzie teren jest pofałdowany, wzgórza osiągają wysokość do 121 m. Najcenniejszym przyrodniczo obszarem jest centralna część ostoi, położona w widłach rzek: Drawy i Płocicznej. Są tu liczne jeziora (największym z nich jest J. Ostrowieckie - 370 ha). W rzeźbie terenu odznaczają się meandry obu rzek, obramowane wysokimi skarpami. Charakterystyczną cechą tych rzek jest bystry prąd wywołany silnym spadkiem terenu. Ich koryta i doliny zachowały charakter zbliżony do naturalnego. Jeziora są zróżnicowane pod względem trofizmu wód, od dystroficznych przez mezotroficzne do eutroficznych.

Zagrożenia: Zagrożenie może stwarzać presja związana z rozwojem turystyki (np. nie uwzględniająca potrzeb ochrony przyrody zabudowa, zaśmiecanie i wandalizm). Poważny problem może stanowić zmiana stosunków wodnych, pozyskiwanie piasku i żwiru oraz zanieczyszczenie wód. Kłusownictwo, zwłaszcza dotyczące ryb i dużych ssaków.

E. W dalszej odległości na południe znajduje się Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Dolina Dolnej Noteci” (PLB080002) stworzony z myślą o ochronie siedlisk gatunków ptaków związanych z doliną Noteci. Jest to ważny szlak migracyjny ptaków. Występuje tu co najmniej 16 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 3 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C6) następujących gatunków ptaków: kania czarna (PCK), kania ruda (PCK), rybitwa czarna; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występują: błotniak stawowy, derkacz, dzięcioł średni, kropiatka. W okresie wędrówek stosunkowo duże koncentracje (C7) osiąga łąbędź czarnodzioby oraz gęsi. W okresie zimy występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego (C2) łąbędzia krzykliwego.

Inne elementy chronione.

Poza wymienionymi wyżej wielkoprzestrzennymi formami ochrony, na terenie gminy znajdują się również inne elementy ochrony przyrody, przewidziane przepisami ustawy:

- Użytki ekologiczne.

- „DANKOWSKIE BAGNA” obszar o powierzchni 10,72 ha położony na działkach nr 51, 52, obręb ewidencyjny Danków, gmina Strzelce Kraj., powiat strzelecko-drezdenecki. Grunty stanowią własność Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce Kraj.

- „MOKRE” obszar o powierzchni 1,53 ha położony na działce nr 125/1 obręb ewidencyjny Danków, gm. Strzelce Kraj., powiat strzelecko-drezdenecki. Grunty stanowią własność Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce Kraj.

- „WIELISŁAWICE” obszar o powierzchni 3,71 ha położony na działce nr 164/1 obręb ewidencyjny Wielisławie, gmina Strzelce Kraj., powiat strzelecko-drezdenecki. Grunty stanowią własność Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce Kraj.

- „BAGNA NAD BUKIEM” obszar o powierzchni 10,49 ha położony na działce nr 172 obręb ewidencyjny Buszów, gmina Strzelce Kraj., powiat Strzelecko-Drezdenecki. Grunty stanowią własność Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce Kraj.

- „BUSZÓW” obszar o powierzchni 1,84 ha, położony na działce 63/1, obręb ewidencyjny Danków, gmina Strzelce Kraj., powiat strzelecko-drezdenecki. Grunty stanowią własność Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce Kraj.

Cel ochrony: zachowanie unikatowych zasobów genowych i typów środowisk jak naturalne zbiorniki wodne, śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, płaty nie użytkowanej roślinności, starorzecza.

Data utworzenia i akty prawne: 25 marca 2002 roku. Rozporządzenie Nr 5 Wojewody Lubuskiego z dnia 25 marca 2002 roku w sprawie uznania za użytek ekologiczny /Dziennik Urzędowy Województwa Lubuskiego Nr 44 poz. 554/.

- Pomniki przyrody.

Pomnik	Gmina	Obręb	działka	Obw.	Wys.	Opis	Akt
Dąb szypułkowy / Quercus robur/	Strzelce Krajeńskie	obr. ewid. Buszów	dz. nr 259/16	630 cm	ok. 30 m	własność: Skarb Państwa w zarządzie N-ctwa Strzelce Krajeńskie, obr. leśny Wilanów, L-ctwo Wielisławice, oddz. 186 f przy drodze z Wilanowa do Santoczna.	R.W.L Nr 46 z 19 maja 2006.
Głaz narzutowy	Strzelce Krajeńskie	obr. ewid. Bobrówko	działka nr 152/2	210 cm	120 cm	Umiejscowiony ok. 100 m. na półn.-wschód od zabudowań dawnego PGR na skraju drogi z m. Machary do Bobrówka.	R.W.L Nr 46 z 19 maja 2006.

Głaz narzutowy	Strzelce Krajeńskie	obr. ewid. Gardzko	działka nr 50	840 cm	340 cm	Umiejscowiony na północny zachód od wsi Gardzko, na skraju szosy do Strzelce Krajeńskich.	R.W.L Nr 46 z 19 maja 2006.
Dąb szypułkowy / Quercus robur/	Strzelce Krajeńskie	obr. ewid. Buszów	dz. nr 5	590 cm	ok. 30 m.	własność: Skarb Państwa w zarządzie ANR. Rośnie na skraju plaży nad jeziorem Buszewo.	R.W.L Nr 14 z 28 lutego 2006. Dz.U.Nr 14 poz. 338 z 2006r
Głaz narzutowy „Czarci głaz”	Strzelce Krajeńskie	obr. ewid. Żabicko	dz. nr 64	1000 cm	200 cm.	własność: Skarb Państwa w zarządzie N-ctwa Strzelce Krajeńskie, obr. leśny Wilanów, L-ctwo Buszów, oddz. 1 d. Umiejscowiony ok. 600 m na pn. – zach. od Żabicka przy drodze do Jarosławca.	R.W.L Nr 14 z 28 lutego 2006. Dz.U.Nr 14 poz. 338 z 2006r
Dąb szypułkowy / Quercus robur/	Strzelce Krajeńskie	obr. ewid. Tuczo	dz. nr 7	470 cm	ok. 21 m	własność: Skarb Państwa w zarządzie ANR. Rośnie ok. 1,5 km na północ od Tuczo, na poboczu szosy z Tuczo do Chłopowa.	R.W.L Nr 14 z 28 lutego 2006. Dz.U.Nr 14 poz. 338 z 2006r
Lipa drobnolistna / Tilia cordata/	Strzelce Krajeńskie	obr. ewid. Tuczo	dz. nr 2/12	285 cm	ok. 21 m	własność: Skarb Państwa w zarządzie Dróg Państwowych. Rośnie w Tuczo na rozjeździe dróg przy sklepie spożywczym.	R.W.L Nr 14 z 28 lutego 2006. Dz.U.Nr 14 poz. 338 z 2006r
Dąb szypułkowy / Quercus robur/	Strzelce Krajeńskie	obr. ewid. Danków	dz. nr 108	580 cm	ok. 23 m	własność: osoba fizyczna. Rośnie w Dankowie na posesji nr 11, blisko brzegu jeziora Wielgie.	R.W.L Nr 14 z 28 lutego 2006. Dz.U.Nr 14 poz. 338 z 2006r
Lipa drobnolistna / Tilia cordata/	Strzelce Krajeńskie	obr. ewid. Gardzko	dz. nr 191	580 cm	ok. 23 m	własność: osoba fizyczna.	R.W.L Nr 14 z 28 lutego 2006. Dz.U.Nr 14 poz. 338 z 2006r
Skupienie drzew – 2 Dęby szypułkowe / Quercus robur/	Strzelce Krajeńskie	obr. ewid. Gardzko	dz. nr 191	470 cm 365 cm	ok. 25 m	własność: osoba fizyczna	R.W.L Nr 14 z 28 lutego 2006. Dz.U.Nr 14 poz. 338 z 2006r
Skupienie drzew – 3 Buki pospolite / Fagus sylvatica/	Strzelce Krajeńskie	obr. ewid. Gardzko	dz. nr 344	360 cm 420 cm 460 cm	od 27 do 30 m	własność: Skarb Państwa w zarządzie N-ctwa Strzelce Krajeńskie. Rosną w wąwozie przy drodze brukowanej z Gardzka do Zwierzyna ok. 2 km na południe od Gardzka.	R.W.L Nr 14 z 28 lutego 2006. Dz.U.Nr 14 poz. 338 z 2006r

Skupienie drzew – Żywotnik olbrzymi / Thuja plicata / - 3 sztuki	Strzelce Krajeńskie	obr. ewid. Wielislawice	dz. nr 259/28	190cm 220cm 230 cm	28 m.	własność: Skarb Państwa w zarządzie N-ctwa Strzelce Krajeńskie, obr. leśny Wilanów, L-ctwo Wilanów oddz. 203 a. Rosną na południe od mostu na rzece Pelcz we wsi Wilanów.	R.W.L Nr 29 z 19 maja 2006.
Klon jawor / Acer pseudoplatanus/ -	Strzelce Krajeńskie	obr. ewid. Buszów	dz. nr 259/16	510 cm	28 m	własność: Skarb Państwa w zarządzie N-ctwa Strzelce Krajeńskie, obr. leśny Wilanów, L-ctwo Wielislawice, oddz. 186 f. Rośnie na skraju lasu na południe od wsi Wilanów przy drodze do Santoczna.	R.W.L Nr 29 z 19 maja 2006.
Skupienie drzew – Lipa drobnolistna / Tilia platyphyllos / - 4 sztuki	Strzelce Krajeńskie	obr. ewid. Ogardy	dz. nr 189/127	od 360 do 450 cm	od 29 do 32 m	własność: Skarb Państwa w zarządzie ANR. Rosną w Ogardach w parku przed dawnym Klubem Prasy i Książki.	R.W.L Nr 29 z 19 maja 2006.
Klon jawor / Acer pseudoplatanus / -	Strzelce Krajeńskie	obr. ewid. Ogardy.		505 cm	21 m.	Rośnie ok. 500 m. na płn.- wschód od wsi Ogardy przy drodze gminnej z Ogard na Ogardzki Młyn do Chomętowa	R.W.L Nr 29 z 19 maja 2006.

Poza powyższymi elementami, na terenie gminy ustanowione są również formy ochrony strefowej ptaków, w tym szczególnie drapieżnych.

5.2. Cele ochrony środowiska.

Na obszarze objętym analizowanym Studium nie ustanowiono szczególnych celów ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym (poza konwencjami ratyfikowanymi przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej dotyczącymi ochrony środowiska na obszarze całego kraju).

Na obszarze planistycznym realizowane są jednak cele ochrony ustanowione na szczeblu wspólnotowym. Odbywa się to w obrębie obszaru specjalnej ochrony ptaków („Lasy Puszczy nad Drawą” – PLB320016). W chwili obecnej brak jest planu ochrony dla tego obszarów, a zatem analizowana zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie nie może zawierać odpowiedniej jego aplikacji. Zgodnie z zapisami Studium, w obrębie obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 nie będą lokalizowane wieże wiatraków ani żadne inne elementy systemu farm wiatrowych.

Cele ochrony realizowane na szczeblu krajowym dotyczą obszarów chronionego krajobrazu. Obszar planistyczny, z racji położenia w obrębie takiego obszaru, uwzględnia ten fakt. Projekt zmiany Studium przewiduje, poza jednym wyjątkiem, lokalizację elektrowni wiatrowych w obszarach położonych na południe od linii Bobrówko – Tuczo – Ogardy, a więc poza granicami obszaru chronionego krajobrazu („1 – Puszcza Drawska”) ustanowionego rozporządzeniem Nr 3 Wojewody Lubuskiego z dnia 17 lutego 2005r. (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2005r. Nr 9, poz. 172 i z 2006r. Nr 54, poz. 1189). Wyjątkiem jest fragment obszaru planistycznego położony na północ od drogi Bobrówko – Tuczo, na którym zaplanowano lokalizację elementów systemu elektrowni wiatrowych. Realizacja planowanych przedsięwzięć na tym obszarze będzie wymagała przestrzegania ustaleń określonych dla tej formy ochrony przyrody w cytowanym wyżej rozporządzeniu.

W dalszym otoczeniu analizowanego obszaru realizowane będą również cele lokalne ochrony środowiska. Wg specjalistycznych opracowań przyrodniczych, Jezioro Lipie i jego okolice proponowane są do objęcia ochroną, jako park krajobrazowy (lub zespół przyrodniczo – krajobrazowy) o nazwie „Dobiegniewskie Mazury” (pow. ok. 1.500 – 2.000 ha) obejmujący jeziora Osiek, Lipie, Kokno, Kokienko, Ostrowica oraz Wielgie wraz z przyległymi terenami. Głównym celem ochrony jest przede wszystkim zabezpieczenie tego bardzo atrakcyjnego turystycznie i wartościowego przyrodniczo terenu przed niekontrolowaną infrastrukturą turystyczną i „pseudoturystyczną” – zaprowadzenie pewnych obligatoryjnych rygorów dotyczących zagospodarowania i turystycznego użytkowania jezior w celu zabezpieczenia trwałości istniejących wartości. Będzie to jednocześnie podniesienie rangi i atrakcyjności turystycznej terenu. W granicach obiektu znalazły się dwa planowane rezerваты: Jezioro Kokienko i Jezioro Ostrowica.

Dobiegniewskie Mazury – druga, poszerzona i najpełniejsza wersja projektu parku krajobrazowego (pow. ok. 15.000 ha) obejmująca obszary leśne i jeziora środkowej części pojezierza Dobiegniewskiego i fragment Kotliny Gorzowskiej w okolicach Drezdenka a także fragment Doliny Drawskiej od granic Drawieńskiego Parku Narodowego po ujście Drawy do Noteci. W granicach parku znalazłby się już utworzony rezerwat Jezioro Łubówko oraz projektowane rezerваты (lub zespoły przyrodniczo – krajobrazowe): Jezioro Ostrowica, Jezioro Kokienko, Dolna Drawa, Dolina Mierzęcinka, Jezioro Sarbin, Oz, Klasztorne oraz Drzeń i Drezdeneckie Bieszczady. Zaprojektowany i utworzony w tych granicach park krajobrazowy stanowiłby bardzo wartościowe wypełnienie sieci parków krajobrazowych Województwa Lubuskiego a jego północnej części w szczególności. Byłby to jednocześnie park krajobrazowy o najbardziej zróżnicowanym i najbogatszym zestawie form krajobrazu (głównego przedmiotu ochrony): od krajobrazu pojeziernego na północy, poprzez dolinę Drawy – rzeki o charakterze górskim na wschodzie, lasach rozwiniętych na podłożu morenowym i sandrowym po przecinane licznymi pradolinami skarpy morenowe, stanowiące północne obrzeże Pradoliny Toruńsko – Eberswaldzkiej i fragment poddanych sukcesji wtórnej nadnoteckich łąk – na południu. Podobnie jak w poprzedniej wersji nie przewiduje się wprowadzenia specjalnych ograniczeń w zakresie gospodarki leśnej.

Analizowany obszar zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie nie koliduje w żaden sposób z powyższą koncepcją.

6. Prognoza oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 51 ustęp 1 ustawy OOŚ, organ opracowujący projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego sporządza prognozę oddziaływania na środowisko. Ponadto, ustala zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko (art. 53 ustawy OOŚ) z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska (art. 57 punkt 2) i Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym (art. 58 punkt 2). Forma uzgodnienia wymaga uwzględnienia stanowiska organu uzgadniającego oraz wypracowanie rozwiązań kompromisowych. Należy podkreślić, że uzgodniony zakres i stopień szczegółowości prognozy musi obejmować wszystkie elementy wymienione w art. 51 ustęp 2 ustawy OOŚ. W praktyce oznacza to określenie stopnia szczegółowości tych elementów.

Pismem z dnia 15 stycznia 2009r., znak: NS-NZ-776-5/09 Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. uzgodnił zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie. W konkluzji organ stwierdził, że prognoza powinna spełniać wymogi art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. Nr 199, poz. 1227) w zakresie wpływu na zdrowie ludzi.

Pismem z dnia 15 stycznia 2009r., znak: RDOŚ-08-WOŚI-7041-023/09/dt, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. uzgodnił zakres i stopień szczegółowości prognozy do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie. Zakres został uzgodniony zgodnie z art. 51 z uwzględnieniem art. 52 ustęp 1 i 2 ustawy OOŚ, bez jego uszczegółowienia.

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi odpowiednik, sporządzanego w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć, raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, a jej celem jest określenie potencjalnych znaczących oddziaływań na środowisko realizacji zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, z uwzględnieniem możliwych do zastosowania wariantów tego dokumentu. Szczegółowy zakres zagadnień, które powinna określać prognoza oddziaływania na środowisko dla wszystkich dokumentów podlegających strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko (art. 51 ustęp 2 ustawy OOŚ), jest analogiczny do zakresu zawartego w aneksie nr 1 Dyrektywy 2001/42/WE.

6.1. Metodyka prognozy.

Przewidywanie skutków środowiskowych jest elementem metody sporządzania opracowań planistycznych oraz procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Stanowi proces identyfikowania i oceny projektowanych rozwiązań planistycznych, określenie procesów pozytywnych i ujawnienie konfliktów w środowisku przyrodniczym. Proces obejmuje analizy cząstkowe (wybranych elementów środowiska) i zestawienie zbiorcze – wartościowanie całości przedsięwzięć planistycznych, które są realizowane w określonych warunkach środowiskowych.

Celem Prognozy jest określenie charakteru, nasilenia i zasięgu przestrzennego prawdopodobnych oddziaływań na środowisko, które mogą być wywołane przez realizację dopuszczonych przez studium sposób użytkowania i zagospodarowania terenu.

Oddziaływania te, Prognoza ocenia z punktu widzenia potencjalnych korzystnych i niekorzystnych wpływów na poszczególne elementy środowiska jak: obszary Natura 2000, różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, a także z punktu widzenia wywołanych konfliktów między różnymi sposobami użytkowania przestrzeni.

Prognoza obejmuje następujące zagadnienia:

- podstawowe informacje o dokumencie planistycznym i dokumentach powiązanych,
- rozpoznanie stany istniejącego środowiska przyrodniczego i określenie potencjalnych jego zmian (na podstawie opracowania ekofizjograficznego i wizji terenowej),
- charakterystykę i ocenę ustaleń oraz rozwiązań proponowanych w projekcie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- charakterystykę elementów i obszarów chronionych oraz celów ochrony środowiska,
- prognozę znaczącego oddziaływania na środowisko, zagrożeń i zmian środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenów,
- analizę rozwiązań zapobiegawczych i ograniczających negatywne skutki w środowisku,
- analizę możliwego trans granicznego oddziaływania,
- streszczenie zagadnień w języku niespecjalistycznym.

Prognoza w szczególności:

- uwzględnia zagrożenia mające wpływ na środowisko i zdrowie ludzi,
- uwzględnia wrażliwość i odporność środowiska na presję i jego zdolność do regeneracji,
- analizuje proponowane w projekcie studium warunki zagospodarowania terenu, wynikające z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych.

W wyniku analizy ogólnej charakterystyki terenu i zamierzeń planistycznych oraz dostępnych materiałów, wizji terenowej, przyjęto następujące założenia:

- a) prognoza będzie wykonana w oparciu o istniejące materiały i wizję terenową,
- b) podstawą merytoryczną prognozy będzie opracowanie ekofizjograficzne wykonane specjalnie dla potrzeb zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obejmującego analizowane obszary,
- c) zastosowana metoda oceny (wartościowania) terenów umożliwi ocenę skutków realizacji ustaleń planistycznych w środowisku przyrodniczym i antropogenicznym,
- d) część analityczna opracowania prognozy uwzględni nieco większy teren niż ten określony zgodnie z w zamierzeniami planistycznymi,
- e) do ocen wykonywanych w ramach prognozy zostaną zastosowane względne wartości, które umożliwią ostateczną ocenę danego przedsięwzięcia planistycznego.

Określenie charakteru, nasilenia i zasięgu przestrzennego prawdopodobnych oddziaływań na środowisko, które mogą być wywołane przez realizację dopuszczonych przez studium sposobów użytkowania i zagospodarowania terenu, jest rzeczą trudną i trzeba liczyć się z szacunkowym charakterem prognozy. Wpływ na to mają również zmieniające się warunki otoczenia, niezależne od ustaleń zmiany studium.

6.2. Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko.

Zgodnie z art. 51 ustęp 2, punkt 2, litera e, ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko m in. określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na poszczególne przyrodnicze i kulturowe komponenty środowiska.

6.2.1. Oddziaływanie na obszary Natura 2000.

Jak wynika z charakterystyki elementów i obszarów chronionych oraz celów ochrony środowiska, niewielki fragment terenu objętego niniejszym analizowanym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (punkt 5.1. i 5.2. niniejszego opracowania), położony jest w granicach Obszaru Specjalnej ochrony Ptaków sieci Natura 2000 „Lasy Puszczy nad Drawą” (PLB320016). Ustalenia Studium dla tego fragmentu obszaru planistycznego wykluczają lokalizację wież elektrowni wiatrowych oraz innych elementów systemu farm wiatrowych, a dotychczasowe użytkowanie – zgodnie z ustaleniami Studium – zostanie zachowane. Z tego punktu widzenia, można wykluczyć jakiegokolwiek istotne bezpośrednie oddziaływanie na te obszary. Zatem obszar objęty studium bezpośrednio nie wpłynie w żaden sposób na cele i przedmiot ochrony tego obszaru naturalnego oraz na jego integralność przestrzenną. Podobnie, nie wpłynie na cele i przedmiot ochrony podobnych obszarów naturalnych w dalszym otoczeniu obszaru planistycznego.

Rozstrzygnięcie skali i zasięgu ewentualnego pośredniego oddziaływania, szczególnie na obszary specjalnej ochrony ptaków, będzie możliwe na etapie procedury oceny oddziaływania na środowisko poszczególnych przedsięwzięć, na podstawie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, poprzedzonego przynajmniej rocznym monitoringiem przedinwestycyjnym w zakresie ptaków, nietoperzy i siedlisk wymienionych w dyrektywach unijnych i szczególnych przepisach krajowych.

Zasady ochrony siedlisk i ptaków oraz zasady gospodarowania na tym terenie zostaną określone w planie ochrony obszarów sieci Natura 2000. Ze względu na zasadę nadrzędności planu ochrony, ustalenia w nim zawarte będą musiały być w konsekwencji uwzględnione obligatoryjnie również w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

6.2.2. Oddziaływanie na środowisko.

Prognoza określa również m in. skutki, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu dla środowiska składającego się z kompleksu przyrodniczych i kulturowych komponentów, dla ekosystemów, siedlisk i bioróżnorodności. Prognozowanie skutków środowiskowych realizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego odbywa się z uwzględnieniem

zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

6.2.2.1. Różnorodność biologiczna.

Zróżnicowanie biologiczne biotycznych komponentów środowiska uzależnione jest od warunków siedliskowych panujących na analizowanym obszarze. W chwili obecnej, z uwagi na typowo rolniczy charakter obszaru planistycznego, naturalne i zbliżone charakterem do naturalnych komponenty biotyczne zajmują niewielkie powierzchnie w obrębie obszaru objętego zmianą studium, a ich zróżnicowanie w zakresie gatunków zwierząt i roślin oraz zbiorowisk roślinnych i siedlisk zwierzęcych jest przeciętne. Bardziej zróżnicowane zbiorowiska koncentrują się przede wszystkim w obrębie podmokłych obniżen wytopiskowych, większych i mniejszych skupisk różnopiennej roślinności, drobnych lasków i zadrzewień, wzdłuż miedz oraz wzdłuż dróg. Pozostałe, zdecydowanie największe powierzchnie, zajęte są przez grunty orne i użytki zielone, z rozległymi jednorodnymi kompleksami roślinności uprawowej.

Pomimo wprowadzenia nowych funkcji – lokalizacji wież elektrowni wiatrowych wraz z elementami niezbędnej infrastruktury – generalnie charakter istniejącej na tym terenie roślinności i zwierząt, w tym stopień ich bioróżnorodności, nie zmieni się. Nadal dominować będzie charakterystyczna dla wielkotowarowych upraw polowych struktura roślin o charakterze użytkowym. Poszczególne wieże elektrowni wiatrowych, ze względu na niewielkie powierzchnie potrzebne do ich posadowienia oraz bardzo ograniczone przestrzennie elementy infrastruktury wraz z drogami dojazdowymi nie będą stanowiły elementów istotnie ograniczających bioróżnorodność obszaru. Również powierzchnia terenów tzw. otwartych, typowo przeznaczonych do zabudowy biologicznej, nie zmniejszy się w sposób istotny. Wariant obwodnicy miasta Strzelce Krajeńskie oraz planowana zabudowa, optymalnie uwzględniają wymagania zachowania możliwie maksymalnej bioróżnorodności. Zatem, po realizacji zamierzeń zapisanych w Studium, zróżnicowanie gatunków i siedlisk również będzie porównywalne do stanu obecnego. W związku z tym można stwierdzić, że wpływ realizacji funkcji planistycznych i sposobu zagospodarowania terenu oraz stopnia intensywności jego zabudowy na różnorodność biologiczną obszaru planistycznego i jego bezpośredniego otoczenia będzie nieistotny.

6.2.2.2. Człowiek.

Aspekt oddziaływania inwestycji planowanej w obszarze objętym zmianą analizowanej zmiany studium na zdrowie ludzi należy rozpatrywać pod względem ewentualnego oddziaływania hałasu, pól elektromagnetycznych oraz krajobrazu wizualnego.

Poszczególne wieże elektrowni wiatrowych zostaną zlokalizowane od terenów zabudowy mieszkaniowej i gospodarskiej w odległości eliminującej jakiegokolwiek negatywne oddziaływanie czynnika hałasu na organizm ludzki. Jedynie podczas wykonywania prac polowych w pobliżu poszczególnych pracujących wież narazi osoby pracujące na oddziaływanie hałasu. Oddziaływanie to jednak będzie miało charakter czasowy. Oddziaływanie hałasu związane z ruchem pojazdów na obwodnicy będzie ograniczone poprzez znaczną odległość od zabudowy mieszkaniowej oraz – w indywidualnych przypadkach – poprzez zabudowę ekranami

akustycznymi. Na planowanych obszarach zabudowy będą obowiązywały zasady ograniczenia wszelkiej uciążliwości do granic własności terenu, co wyeliminuje kolizję innej funkcji z funkcją mieszkaniową.

Wprawdzie pola elektromagnetyczne są obecne stale i wszędzie, ale stanowią czynnik o bardzo słabej aktywności biologicznej, który nie ma możliwości w znaczący sposób zmienić funkcjonowania układów fizjologicznych, a tym bardziej wywołać w nim trwałych zmian chorobowych. Wokół wież występują pola elektryczne i magnetyczne, o bardzo niskiej częstotliwości, czyli takie, których wpływ na organizmy żywe jest niewielki i potrzeba dość dużych natężeń, aby wywołać jakiegokolwiek zmiany w organizmach. Pole elektryczne w miejscach, gdzie ludzie przebywają – kilkadziesiąt i więcej metrów od źródeł – jest znacznie słabsze niż 1 kV/m. Pomimo wielu lat badań, nadal nie ma jednoznacznej odpowiedzi na pytanie, czy pola związane z linią elektroenergetyczną mogą oddziaływać niekorzystnie na organizm człowieka oraz nasze otoczenie, w tym na zwierzęta i rośliny. Przeprowadzone badania wskazują, że przy analizie efektów biologicznych, istotne są nie tylko wartości natężeń pól ale czas ich działania na człowieka.

Oddziaływanie wizualne wież elektrowni wiatrowych wraz z elementami infrastruktury na człowieka zależy od odległości obserwatora od wież, rodzaju konstrukcji oraz koloru. Im większa odległość, tym oddziaływanie wizualne jest mniejsze. Inaczej oddziałują na człowieka konstrukcje kratowe (z bliska wrażenie korzystniejsze) a inaczej konstrukcje lite (wrażenie korzystniejsze z daleka). Kolor szary oddziałuje korzystnie z daleka, natomiast kolor bardzo jasny – z bliska. Zespół elektrowni wiatrowych będzie widoczny z siedzib ludzkich poszczególnych wsi oraz z dróg.

Można zatem stwierdzić, że planowany sposób oraz intensywność zagospodarowania przedmiotowego obszaru planistycznego, nie będą zagrażały zdrowiu i życiu ludzi. Mogą natomiast wywoływać w pierwszym etapie pewien dyskomfort w percepcji krajobrazu. Badania wskazują, że obiekty te z czasem „wrastają” w otoczenie i nie są postrzegane przez stałych mieszkańców, jako element dysharmonijny.

6.2.2.3. Zwierzęta.

Prowadzone w latach 2006 – 2007 przez ponad rok obserwacje przyrodnicze w granicach obszaru planistycznego, a także na innych powierzchniach badawczych zlokalizowanych w sąsiedztwie w tej gminie, a także innych gminach leżących w obrębie Pobrzeża Bałtyku, w dolinie Odry, Płoni, pozwalają na wyciągnięcie szeregu wniosków odnoszących się do walorów przyrodniczych występujących na północ od Strzelce Krajeńskich.

Stwierdzono, że tereny objęte Studium to tereny rolnicze – silnie przekształcone. Szata roślinna tego obszaru jest kształtowana wskutek corocznych prac rolniczych i pod względem wartości przyrodniczych nie przedstawia ona żadnych wyjątkowych walorów.

Procedura inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej miejsca lokalizacji siłowni wiatrowych, przebiegu obwodnicy czy zabudowy mieszkaniowo – usługowej i wytwórczo – usługowej, nie wykazała istnienia w ich obrębie siedlisk bytowania cennej fauny. Zatem miejsce lokalizacji powyższych funkcji należy zakwalifikować do obszarów o przeciętnych walorach awifaunistycznych. W tej sytuacji można uznać, że miejsce planowanej zabudowy i obwodnicy, a szczególnie miejsca lokalizacji elektrowni wiatrowych są miejscami właściwie wybranymi z punktu widzenia

uwarunkowań ochrony lęgów ptaków. Postawione w tym miejscu generatory wiatrowe, obwodnica i zabudowa kubaturowa, nie będą stanowiły zagrożenia dla rzadkich i cennych gatunków lęgowych, w tym ujętych w wykazie załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz w czerwonych listach.

Analizując wyniki przeprowadzonych obserwacji nad teriofauną, należy stwierdzić że obszar planistyczny nie jest miejscem bytowania szczególnie cennych i rzadkich gatunków ssaków. Stwierdzone tu gatunki zaliczane są do pospolitych lub średniolicznych. Większość z nich, w tym i taksony umieszczone w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej, bytuje poza miejscami potencjalnych lokalizacji przewidzianych inwestycji.

Analizując walory awifaunistyczne terenów leżących w promieniu 200 metrów od miejsca planowanych lokalizacji elektrowni wiatrowych, należy stwierdzić, że teren objęty zmianą Studium na tle wartości sąsiednich terenów, nie stanowi obszaru cennego dla koczującej awifauny. Stąd skala potencjalnego zagrożenia dla koczującego ptactwa nie będzie znacząca.

Reasumując, należy stwierdzić, że obserwowane na monitorowanym obszarze gatunki ptaków i ich liczebności odbiegały negatywnie od bogactwa gatunków i liczebności stad zarejestrowanych w innych obszarach leżących w zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, były od nich znacząco mniejsze. Rejestrowane tu ptaki należą do gatunków pospolitych, a taksony ujęte na liście załącznika I Dyrektywy Ptasiej i na czerwonych listach rzadko przelatują nad badanym terenem. Przeprowadzone jesienią 2006 r. obserwacje pozwalają na konkluzję, że planowana lokalizacja elektrowni wiatrowych, obwodnicy i zabudowy kubaturowej nie będzie zagrożeniem dla ptaków migrujących przez ten obszar.

Rejestrowane tu w okresie zimy ptaki należą do gatunków pospolitych, a taksony ujęte na liście załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz czerwonych listach pojawiają się (przelatują) na badanym terenie tylko sporadycznie. Przeprowadzone zimą 2006/2007r. obserwacje pozwalają konstatować, że lokalizacja planowanych funkcji, w tym szczególnie elektrowni wiatrowych, nie będzie zagrożeniem dla ptaków zimujących na tym obszarze i w jego sąsiedztwie.

Analizując możliwości wystąpienia konfliktów po postawieniu wiatraków w obrębie ocenianego obszaru, należy stwierdzić brak wyraźnych zagrożeń dla migrującej wiosną awifauny.

Badany obszar, projektowany jako miejsce dla elektrowni wiatrowych, nie spełnia szczególnie istotnej funkcji w ponadregionalnej i lokalnej strukturze przemieszczeń ptaków. Tereny rolnicze pod Strzelcami Krajeńskimi nie stanowią znaczącego elementu w sieci miejsc odpoczynku i żerowania dla najbardziej wrażliwych gatunków – migrantów długodystansowych, a także dla gatunków osiadłych. Analiza przebiegu migracji i zimowania wskazuje na dość wysokie prawdopodobieństwo, że planowane funkcje nie będą stanowić bariery ekologicznej szkodliwej dla przebiegu tych zjawisk. Zarówno lokalizacja generatorów poza siecią korytarzy ekologicznych, jak i omijanie przez ptaki przedziału pułapów w jakim pracują śmigła wiatraków, wskazują na możliwość sformułowania takiego wniosku.

Należy stwierdzić, że analizowana zmiana Studium nie spowoduje znaczącego obniżenia wartości faunistycznej tego obszaru i terenów sąsiednich. Ewentualne oddziaływania nie będą ważyć na możliwościach przetrwania populacji gatunków zagrożonych, ginących i chronionych prawnie.

6.2.2.4. Rośliny.

Obszar objęty zmianą Studium, z punktu widzenia ochrony szaty roślinnej, nie przedstawia żadnych istotnych walorów. W toku rozpoznania przyrodniczego dla Parku Siłowni Wiatrowych „Strzelce Krajeńskie” (pozycja cytowana w spisie wykorzystanych materiałów) stwierdzono brak chronionych gatunków grzybów i roślin. Występuje tylko jeden typ siedliska przyrodniczego podlegającego ochronie. Jest nim siedlisko określone kodem 3150 – starorzeczka i inne naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne. Realizacja inwestycji obejmującej budowę i eksploatację elektrowni wiatrowych nie stanowi żadnego zagrożenia dla tego siedliska, gdyż planowana lokalizacja poszczególnych generatorów prądu nie pokrywa się z obszarem oczek wodnych. Większym zagrożeniem dla tych zbiorników wodnych jest prowadzona tu intensywna gospodarka rolna oraz planowana obwodnica miasta, która przebiega przez te siedliska na niewielkim odcinku pomiędzy jeziorami położonymi na północ od zabudowy Strzelec Krajeńskich.

Reasumując, przeprowadzone w cytowanym opracowaniu obserwacje i inwentaryzacja, a także dane literaturowe pokazują, iż w granicach obszaru przewidzianego pod lokalizację planowanych funkcji nie występują:

- stanowiska roślin z listy załącznika II Dyrektywy Siedliskowej,
- stanowiska chronionych gatunków roślin i grzybów, stanowiska roślin ujętych w wykazie Polskiej czerwonej księgi roślin,
- stanowiska roślin ujętych w wykazie Polskiej czerwonej listy roślin i grzybów ginących i zagrożonych wyginięciem,
- stanowiska roślin i grzybów zaliczonych w skali regionalnej do gatunków ginących lub zagrożonych wyginięciem.

Stąd zapisy projektu zmiany Studium nie powodują kolizji z zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a także wytycznymi Dyrektywy Siedliskowej.

Realizacja Studium nie stanowi żadnego zagrożenia dla istnienia i stanu zdrowotnego lasów, niewielkich skupisk zieleni wysokiej leżących obrębie terenu planistycznego.

6.2.2.5. Woda.

Na obszarze objętym zmianą Studium brak jest naturalnych większych cieków wodnych. System melioracji wodnych jest skanalizowany i schowany pod ziemią. Natomiast zlokalizowane są tu małe jeziorka, śródpolne oczka wodne o powierzchni mniejszej od 1 ha. Są one zlokalizowane w zagłębieniach terenu. Poziom wody w ich obrębie podlega okresowym wahaniom, co jest ściśle uzależnione od warunków meteorologicznych. Należy podkreślić, że ze względu na powszechnie obecną w wierzchniej warstwie gleby i ziemi glinę, w niektórych miejscach obszaru planistycznego, po większych deszczach tworzą się duże kałuże wody utrzymujące się przez kilka – kilkanaście dni.

Realizacja zapisów zmiany Studium nie spowoduje istotnej ingerencji w zasoby wód powierzchniowych, w tym w istniejące na obszarze planistycznym małe zbiorniki wodne, które są m.in. miejscem rozmnażania i bytowania chronionych gatunków zwierząt.

Prawo ochrony środowiska stanowi, że wody podziemne i obszary ich zasilania podlegają ochronie polegającej na zmniejszeniu ryzyka zanieczyszczenia tych wód poprzez ograniczenie oddziaływania na obszary ich zasilania oraz utrzymywaniu równowagi zasobów tych wód. W tych celach tworzone są między innymi obszary

ochronne na zasadach określonych Prawem wodnym. Jednakże analizowany obszar planistyczny zlokalizowany jest poza granicami GZWP. Tak więc na obszarze objętym niniejszym Studium nie mają zastosowania przepisy dot. Ochrony GZWP.

Planowana inwestycja związana z budową i eksploatacją elektrowni wiatrowych będzie bezobsługowa. Stąd na etapie funkcjonowania nie będzie wymagała zaopatrzenia w wodę, a więc nie będzie generowała ścieków. Natomiast na etapie jej realizacji będzie wykorzystywana woda, m.in. zawarta w produktach wykorzystywanych przy jej budowie. Również na tym etapie będzie ona potrzebna dla celów higienicznych i technologicznych. Wówczas może dochodzić do jej odprowadzania do gruntu.

Obiekty zabudowy mieszkaniowo – usługowej i wytwórczo – usługowej będą generowały ścieki bytowe i produkcyjne. Eksploatacja obwodnicy będzie wymagała odprowadzenia wód opadowych i roztopowych z utwardzonych powierzchni komunikacyjnych, zanieczyszczonych substancjami ropopochodnymi. Studium przewiduje dla obszarów zainwestowanych zwartej zabudowy i dla układu komunikacyjnego obwodnicy odprowadzanie ścieków poprzez istniejące i projektowane sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej, z końcową ich utylizacją w obrębie oczyszczalni ścieków. Ewentualne ścieki związane z funkcjami wytwórczo – usługowymi, jeśli nie będą spełniały kryteriów jakościowych oczyszczalni ścieków, będą musiały być podczyszczone w obrębie indywidualnych oczyszczalni zlokalizowanych na terenie inwestora.

Głęboka strefa aeracji na fragmentach obszaru planistycznego, zbudowanych z piasków i żwirów sandrowych, powoduje łatwość w przenikaniu zanieczyszczeń odpowierzchniowych w trakcie realizacji obiektów kubaturowych, komunikacyjnych i podczas posadawiania konstrukcji wież elektrowni wiatrowych. Szczególnie w sąsiedztwie wsi Sokółsko należy bardzo ostrożnie prowadzić odwierty geologiczne – inżynierskie, wykopy fundamentowe i inne prace ziemne oraz nie dopuszczać do zrzutów jakichkolwiek substancji zanieczyszczających środowisko gruntowo – wodne.

6.2.2.6 Powietrze.

Obecny stan czystości powietrza jest pochodną zanieczyszczeń dostających się z zewnątrz ocenianego obszaru, często ze znacznie oddalonych emitorów. Elektrownie wiatrowe w czasie eksploatacji nie będą źródłem jakiegokolwiek emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Obwodnica będzie stałym źródłem emisji spalin a zabudowa kubaturowa przyczyni się lokalnie do zmian warunków topoklimatycznych.

Na etapie realizacji inwestycji przewidzianych zmianą Studium, głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza będą pojazdy samochodowe transportujące sprzęt i urządzenia oraz maszyny budowlane, a także pracujące urządzenia i maszyny w czasie budowy elektrowni wiatrowych. Poruszające się samochody i pracujące maszyny powodować będą powstawanie kurzu, który po ustaniu prac będzie zanikał. Nie stanowi on większego zagrożenia i problemu dla zasobów przyrodniczych i ludzi, mimo że wzbijany kurza będzie stanowił pewien problem, jednakże może być on tylko rozważany w kwestiach estetycznych. Skutkiem pracy różnych urządzeń o napędzie spalinowym będzie ograniczona emisja tlenu węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz dwutlenku siarki w wyniku pracy silników spalinowych. W obrębie obszaru planistycznego występują bardzo dobre warunki przewietrzania. Stąd emisja gazów silnikowych nie będzie stanowić większego zagrożenia i problemu

dla zasobów przyrodniczych oraz zdrowia i życia ludzi, gdyż stężenia tych gazów będą wielokrotnie niższe od dopuszczalnych.

Należy również dodać, że funkcjonowanie elektrowni wiatrowych, w związku z możliwością ograniczenia pracy elektrowni konwencjonalnych oraz możliwością zastąpienia u lokalnych użytkowników konwencjonalnych źródeł energii ciepłej energią elektryczną, będzie powodować lokalne i globalne zmniejszenie stężenia zanieczyszczeń stałych emitowanych do powietrza. Zatem realizacja zamierzeń zawartych w Studium, nie spowoduje zauważalnego pogorszenia dzisiejszych parametrów stanu czystości powietrza w gminie Strzelce Krajeńskie i poza nią. Natomiast, w przypadku elektrowni wiatrowych, może znacznie przyczynić się do zwiększenia dostępności tego rodzaju nośnika energii. Takie działanie może być odczuwalne w warunkach lokalnych i globalnych.

Przeprowadzona w cytowanym wyżej opracowaniu analiza i dokonane obliczenia emisji hałasu wykazały, że budowa i eksploatacja obwodnicy i zespołów elektrowni wiatrowych, w założonej technologii, nie spowoduje przekroczeń wartości normatywnych dla pory dziennej i nocnej przewidzianych dla zabudowy mieszkalnej i siedliskowej (zagrodowej), jedno i wielorodzinnej.

6.2.2.7. Powierzchnia ziemi.

Analizowanym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego objęto znaczny obszar, obejmujący tereny użytkowane przede wszystkim rolniczo, z niewielkim udziałem innych form użytkowania (zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne, miedze, zbiorniki wodne, nieużytki oraz drogi publiczne i gruntowe). Przewidywane zajęcie projektowanego terenu elementami technicznymi związanymi z budową i eksploatacją elektrowni wiatrowych, obwodnicy miasta czy zabudowy mieszkaniowo – usługowej i wytwórczo – usługowej dotyczy tylko niewielkiej, do 10% jego części. Ustalenia studium przewidują zachowanie użytkowania rolniczego terenów leżących poza obwodnicą, zabudową i miejscami konkretnych lokalizacji wież wiatraków. Powierzchnie utwardzone wokół poszczególnych wiatraków będą miały niewielkie rozmiary. Zatem, poza stosunkowo krótkim okresem budowy urządzeń i obiektów będących przedmiotem zmiany Studium, w trakcie ich eksploatacji obszar objęty granicami Studium, generalnie zachowa cechy terenu otwartego, z dominującymi procesami przyrodniczymi oraz aktywnymi agrocenozami. Lokalizacja wież wiatrowych nie spowoduje powstania szczególnych barier ekologicznych dla migracji większych i mniejszych zwierząt (poza ptakami) oraz organizmów roślinnych. Jednak zabudowa kubaturowa i nitka komunikacyjna obwodnicy, taką barierą już jest.

W związku z wprowadzeniem planowanych funkcji (wieże wiatrowe, niezbędna infrastruktura, obiekty kubaturowe, tereny komunikacyjne) pewien obszar gruntów rolnych pochodzenia mineralnego zostanie przekazany na cele nierolnicze. Powierzchnie przeznaczone do wyłączenia, w porównaniu z powierzchnią całego obszaru objętego studium stanowią jego niewielki procent, co świadczy o stosunkowo małej kolizyjności planowanych funkcji z chronionymi gruntami rolnymi i leśnymi.

Do czasu realizacji ustaleń projektu uchwały będącej przedmiotem niniejszej prognozy dopuszcza się dotychczasowy sposób użytkowania i zagospodarowania terenu na całym obszarze planistycznym.

Przy założeniu, że wszystkie maszyny i urządzenia stosowane podczas budowy i eksploatacji obiektów będą szczelne i zabezpieczone przed wyciekami paliw, olejów

i smarów, a ścieki opadowe i odpady będą gromadzone zgodnie z zasadami ochrony środowiska można uznać, że realizacja funkcji planistycznych i zabudowy terenu, za wyjątkiem trwale przekształconych niewielkich fragmentów, nie będzie ujemnie oddziaływać na powierzchnię ziemi.

6.2.2.8. Krajobraz.

Na terenach przeznaczonych do zainwestowania nastąpi jakościowe przekształcenie dzisiejszego otwartego, rolniczo – przyrodniczego ekosystemu seminaturalnego (ekosystem przyrodniczo – techniczny, ze stosunkowo dużym udziałem naturalnych procesów przyrodniczych) w ekosystem techniczno – przyrodniczy z dominacją komponentów i procesów technicznych. W krajobrazie pojawią się zupełnie nowe i krajobrazowo obce obiekty inżynierskie (dominujące w krajobrazie wieże wiatrowe wyposażone w obracające się śmigła, obiekty kubaturowe, obwodnica komunikacyjna). Stworzy to warunki kształtowania zupełnie innego niż dotychczas krajobrazu podlegającego technicyzacji, krajobrazu techniczno – przyrodniczego. Zabudowa i przekształcenie dotychczasowego terenu otwartego siecią punktowych ale dominujących w krajobrazie obiektów elektrowni wiatrowych spowoduje w okresie najbliższych prawie trzydziestu lat znaczne, w większości jednak, w dalszej perspektywie odwracalne zmiany:

- zmianę harmonijnego krajobrazu przyrodniczo – kulturowego otoczenia poszczególnych wsi,
- niewielkie zmniejszenie rolniczej przestrzeni produkcyjnej przez punktowe i liniowe zajęcie zwartego kompleksu gleb dobrej i średniej jakości,
- sukcesywną zmianę (w trakcie budowy) i punktowe zniszczenie (zajęcie powierzchni pod fundamenty obiektów w trakcie eksploatacji) istniejących siedlisk zwierzęcych i roślinnych,
- wymuszenie migracji większości zwierząt z terenu bezpośredniej zabudowy i zainwestowania,
- zmianę charakteru terenu spowodowaną przekształceniem pokrycia terenu, w tym lokalne pogorszenie jakości powietrza w okresie szczególnej koncentracji zanieczyszczeń (okres budowy wież wiatrowych i urządzeń towarzyszących).

6.2.2.9. Klimat.

W skali miejscowej nie zmieni się zasadniczo charakter powierzchni czynnej, która ma decydujący wpływ na kształtowanie się warunków topoklimatycznych. Studium dopuszcza tylko nieznaczne zabudowanie powierzchni analizowanego terenu obiektami inżynierskimi. Pojawienie się nowych, większych i mniejszych obiektów kubaturowych oraz instalacji technicznych spowoduje bardzo małe i nieodczuwalne zmiany w warunkach przewietrzania tego terenu – nieznacznie ono osłabnie. Zwiększy się nieco (w minimalnym stopniu) temperatura terenu w stosunku do otoczenia co może powodować bardzo delikatny ale wymuszony napływ mas powietrza z zewnątrz do wewnątrz obszaru planistycznego. W skali regionalnej i ponadregionalnej wpływ realizacji ustaleń planu na warunki klimatyczne będzie nieistotny. Istniejące linie elektroenergetyczne zostaną utrzymane w stanie istniejącym. Przewiduje się połączenie obiektów elektrowni wiatrowych kablami doziemnymi. Wszystkie te zabiegi sprawią, że w porównaniu za stanem obecnym

emitowanie pól elektromagnetycznych na analizowanym obszarze nieco się zwiększy, niemniej jednak będą to zmiany nieistotne.

6.2.2.10. Zasoby naturalne.

Z uwagi na nie występowanie na terenie objętym analizowanym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego żadnych istotnych zasobów naturalnych rozpoznanych i przeznaczony do ochrony lub eksploatacji, realizacja funkcji planistycznych pozostanie bez wpływu na ilość i jakość zasobów naturalnych.

W granicach obszaru planistycznego istnieją lokalne złoża piasków, bez większego znaczenia, eksploatowane na potrzeby lokalne.

Analizowany obszar położony jest poza obrębem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych, podlegającego ochronie (GZWP). Dlatego obszar ten nie będzie miał żadnego negatywnego wpływu na jakość wód w zbiorniku.

6.2.2.11. Zabytki.

Zmiana studium obejmuje obszar, na którym do tej pory rozpoznano kilkanaście stanowisk archeologicznych. Podczas realizacji i funkcjonowania planowanego zagospodarowania terenu, nie przewiduje się wystąpienia jakiegokolwiek zagrożenia dla zabytków chronionych na podstawie odrębnych przepisów, w tym zabytków archeologicznych, bowiem realizacja nowych obiektów oraz wszelki prace ziemne wymagają (zgodnie z ustaleniami studium) zapewnienia przez inwestora nadzoru archeologicznego, a w szczególnych przypadkach przeprowadzenia interwencyjnych badań archeologicznych.

6.2.2.12. Dobra materialne.

Realizacja analizowanego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie nie spowoduje zagrożeń dla dóbr materialnych.

W związku z powyższą prognozą oddziaływania na środowisko projektowanych funkcji i zabudowy można sformułować konkluzję, że – przy założeniu bezawaryjnego przebiegu budowy oraz eksploatacji poszczególnych obiektów, zgodnie z wymogami ochrony środowiska – nie będą one ujemnie oddziaływać na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego i dóbr kultury, oraz że nie zaburzą harmonii wzajemnych oddziaływań tych przyrodniczo – kulturowych elementów.

6.3. Rozwiązania zapobiegawcze i ograniczające negatywne skutki.

Zgodnie z art. 51 ustęp 2, punkt 3, litera a, ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko powinna przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego

dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Przeprowadzona powyżej analiza oddziaływania skutków realizacji przedmiotowej zmiany Studium na środowisko wykazała, że istotne negatywne oddziaływania na komponenty przyrodnicze środowiska i komponenty kulturowe, nie występują. Zatem nie ma potrzeby analizowania rozwiązań zapobiegawczych lub ograniczających takie negatywne skutki.

Również w kontekście wymogów wynikających z celów i przedmiotu ochrony obszarów Natura 2000 należy stwierdzić, że ze względu na brak planu ochrony tego obszaru, niemożliwe jest na obecnym etapie planu miejscowego określenie rozwiązań zapobiegawczych czy ograniczających negatywne skutki. Wydaje się, że ustalenia zapisane w projekcie analizowanego Studium, wykluczają jakiegokolwiek istotne bezpośrednio negatywne oddziaływanie na przedmiot ochrony w obrębie tych obszarów. Tym samym analizowany obszar planistyczny nie stanowi żadnego istotnego zagrożenia dla integralności terytorialnej właściwego obszaru Natura 2000 i obszarów Natura 2000 znajdujących się w dalszym otoczeniu (opis obszarów Natura 2000 – punkt 5.1. niniejszego opracowania).

Przedstawione w projekcie planu użytkowanie i zagospodarowanie terenu jest zgodne z rozwiązaniami proponowanymi, jako możliwe w opracowaniu ekofizjograficznym wykonanym specjalnie dla potrzeb studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie. Ewentualna obwodnica i zabudowa mieszkaniowo – usługowa i wytwórczo usługowa będzie kontynuacją istniejącego układu zabudowy miasta Strzelce Krajeńskie. Będzie kontynuacją istniejącego układu urbanistycznego oraz wcześniejszych przesądzeń lokalizacyjnych dla miasta, które nie posiada zbyt wielu przygotowanych rezerw terenowych pod zainwestowanie o tym charakterze, w atrakcyjnych inwestycyjnie terenach i w bezpiecznym oddaleniu od obszarów cennych przyrodniczo i obszarów chronionych.

Zaproponowane w planie rozwiązania funkcjonalno – przestrzenne są zgodne z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska a w szczególności zawartymi w aktach o utworzeniu obszarów i obiektów chronionych oraz w planach ochrony.

6.4. Rozwiązania alternatywne w obszarach Natura 2000.

Zgodnie z art. 51 ustęp 2, punkt 3, litera b, ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko powinna przedstawiać – biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Proponowane w analizowanym studium przeznaczenie dotychczasowych terenów produkcyjno – rolniczych pod lokalizację obwodnicy, zabudowy kubaturowej i farm elektrowni wiatrowych, z utrzymaniem na pozostałym obszarze funkcji produkcyjno – rolniczych, w sensie przyrodniczym nie pogorszy stanu środowiska. Zatem nie

prowadzi do powstania istotnych zagrożeń. W związku z powyższym, nie ma potrzeby rozważania rozwiązań alternatywnych.

Z uwagi na fakt lokalizacji planowanych przedsięwzięć poza obszarami chronionymi sieci Natura 2000 i poza strefą jakiegokolwiek bezpośredniego oddziaływania na te obszary, również nie ma potrzeby rozważania rozwiązań alternatywnych, prowadzących do lepszej ochrony ze względu na cele, przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000.

6.5. Propozycje analizy skutków realizacji postanowień studium.

Art. 51 ustęp 2, punkt 1, litera c, ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stanowi, że prognoza oddziaływania na środowisko zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003r. nr 80, poz. 717 ze zmianami) na etapie przed realizacją dokumentów planistycznych wójt, burmistrz albo prezydent miasta, w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem decyzji zamieszczonych w rejestrach oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego (art. 32, ustęp 1). Częstotliwość takiej analizy została określona przez ustawodawcę w kolejnym ustępie tego artykułu (art. 32, ustęp 2): wójt, burmistrz albo prezydent miasta przekazuje radzie gminy wyniki analiz, o których mowa w ustępie 1, po uzyskaniu opinii gminnej lub innej właściwej komisji urbanistyczno – architektonicznej, co najmniej raz w czasie kadencji rady. Rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części, podejmuje działania prowadzące do aktualizacji tych dokumentów.

Innym zagadnieniem jest analiza skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu. Dotyczy ona zgodności niniejszego studium z opracowywanym następnie dla tego terenu miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Analiza taka przeprowadzana jest w trakcie przygotowania uchwały Rady Miejskiej o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego teren będący przedmiotem zmiany studium – teren lokalizacji obwodnicy, kompleksu zabudowy i farm elektrowni wiatrowych. Stwierdzenie zgodności zamierzonego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ze studium stwierdza się w treści uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu oraz w uzasadnieniu do tej uchwały. Ze względu na rodzaj przedsięwzięcia objętego niniejszą prognozą (zamiana funkcji rolniczej na funkcje komunikacyjne, zabudowy kubaturowej i rolniczo – energetyczne), nie przewiduje się wystąpienia potrzeby dodatkowej (innej niż opisana powyżej) analizy realizacji postanowień projektowanej zmiany studium w planie miejscowym.

6.6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu.

Biorąc pod uwagę rodzaj i ograniczony zasięg oddziaływania projektowanych funkcji planistycznych oraz sposobu zabudowy i zagospodarowania terenu na otoczenie (wprowadzenie funkcji zabudowy, komunikacyjnych i rolniczo energetycznych w miejsce funkcji rolniczych) i wprowadzenie bezpiecznej dla środowiska infrastruktury technicznej, a także odległość obszaru planistycznego od granic państwa należy uznać, że oddziaływanie transgraniczne planowanych przedsięwzięć jest w sensie przyrodniczym niemożliwe i nie będzie miało miejsca.

7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Energetyka wiatrowa jest jedną z najszybciej rozwijających się branż produkujących zieloną energię w krajach Unii Europejskiej. Biorąc pod uwagę troskę o środowisko naturalne oraz nasze zobowiązania związane z ratyfikacją Protokołu z Kioto oraz przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej, Minister Gospodarki zobowiązał zakłady energetyczne do zakupu energii ze źródeł odnawialnych. W 2006 roku udział energii odnawialnej musi wynieść 2,65% całkowitej sprzedaży energii odbiorcą finalnym. Udział ten zwiększany jest w każdym roku i osiągnie 7,5% w 2010 roku.

Realizacja analizowanej farmy wiatrowej będzie miała zarówno wymiar ekonomiczny jak i ekologiczny. Przyjmuje się, że koszt wybudowania 1 MW nowoczesnej farmy wiatrowej wynosi w przybliżeniu 1 mln EUR. Budowę farmy oraz przyłączeniowej linii energetycznej realizować będą firmy polskie. Główną korzyścią dla miasta i gminy Strzelce Krajeńskie będą podatki płacone przez inwestora przez ponad dwudziestoletni okres użytkowania farmy.

Ogromną korzyścią dla środowiska będzie ograniczenie emisji do atmosfery zanieczyszczeń, które powstają przy produkcji energii elektrycznej w elektrowniach konwencjonalnych. Przewidywana redukcja emisji szkodliwych substancji wynosi 850 kg CO₂, 2.9 kg SO₂, 2.6 kg NO_x oraz 55 kg pyłów na każdą wyprodukowaną przez farmę 1 MWh energii elektrycznej.

W gminie Strzelce Krajeńskie planowana jest inwestycja w zakresie budowy farm elektrowni wiatrowych, rozmieszczonych wśród pól uprawnych, obejmuje tereny znajdujące się na północ od miejscowości Strzelce Krajeńskie. Powierzchnia planowanych farm jest stosunkowo duża, lecz inwestycja z racji swego charakteru będzie prowadzona punktowo w miejscach posadowienia poszczególnych wiatraków. Ewentualne zagrożenia dla szaty roślinnej związane są zatem ze stosunkowo niewielkimi powierzchniami zajętymi bezpośrednio pod elektrownie oraz drogi dojazdowe do nich i podziemne kable energetyczne odbierające wyprodukowaną energię elektryczną.

Na obszarze objętym analizowanym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie są projektowane żadne dodatkowe elementy i obszary chronione przewidziane przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody.

Wszystkie projektowane elektrownie wiatrowe będą zlokalizowane na polach uprawnych. W zasadzie tylko te biotopy będą ewentualnie narażone na zagrożenia ze strony inwestycji. Ocena botaniczna pól i wnioski co do zagrożeń mają zatem charakter podstawowy. Lista florystyczna stwierdzonych roślin na przedmiotowych polach obejmuje kilkadziesiąt pozycji – są to rośliny pospolite i powszechnie spotykane na polach i miedzach w zachodniej Polsce, nie ma wśród nich gatunków

rzadkich i chronionych. Żaden z gatunków roślin nie jest zagrożony wyginięciem na badanym obszarze. Na badanych obszarach nie stwierdzono występowania gatunków roślin wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 maja 2005r.

Realizacja funkcji planistycznych i sposobu zagospodarowania terenu nie będzie zagrażała gatunkom zwierząt objętych ochroną. Teren planowanych farm wiatrowych ma dla ptaków i nietoperzy znaczenie marginalne, a wykorzystanie omawianego obszaru dla budowy farm wiatrowych nie koliduje z interesami ochrony tych zwierząt. Jednak w fazie eksploatacji należy wykonać monitoring porealizacyjny określający wpływ wiatraków na awifaunę i nietoperze (przez 3 lata w ciągu pierwszych 5 lat).

Kompleksowa analiza poszczególnych uwarunkowań środowiskowych, wykonana w ramach opracowanej na podstawie obowiązujących aktualnie przepisów prawa prognozy oddziaływania na środowisko do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie, pozwoliła na ocenę tego obszaru w aspekcie spodziewanego wpływu projektowanych przedsięwzięć, w tym farm elektrowni wiatrowych na środowisko w następujący sposób:

- uwarunkowania przyrodnicze nie determinują w jakikolwiek istotny sposób realizację projektowanych przedsięwzięć,
- w obszarze planistycznym, na etapie zmiany Studium, nie stwierdza się konieczności zastosowania ograniczeń wynikających z ochrony zasobów środowiska lub występowania istotnych uciążliwości i zagrożeń środowiska, w tym wynikających z celów, przedmiotu ochrony oraz integralności terytorialnej obszaru Natura 2000,
- prawidłowe funkcjonowanie środowiska i zachowanie przynajmniej jego istniejącej jego bioróżnorodności będzie zapewnione poprzez realizację i eksploatację planowanych przedsięwzięć, w tym elektrowni wiatrowych, zgodnie z zasadami ochrony środowiska.

Zapisy analizowanego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zawierają zapisy zmierzające do minimalizacji skutków jego realizacji w środowisku poprzez działania mające na celu maksymalną ochronę istniejących walorów środowiska.

8. Załącznik graficzny.

Jako załącznik graficzny do niniejszej prognozy należy traktować załącznik do zmiany studium: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Krajeńskie. Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego”. Niniejsza prognoza nawiązuje wprost to tego załącznik graficznego.